

**Годишен финансов отчет
и доклад за дейността на
ЦЕНТРАЛЕН ДЕПОЗИТАР АД
за 2015 година**

ЦЕНТРАЛЕН ДЕПОЗИТАР АД

Съвет на директорите (СД):

Председател на СД:

Член на СД:

Член на СД:

Член на СД:

Член на СД:

Апостол Апостолов

Васил Големански

Иван Такев

Теодора Ангелова

Ангел Рабаджийски

Изпълнителен директор:

Васил Големански

Директор "Финанси и администрация":

Искрен Николов

Главен счетоводител:

Галина Белева

Адрес на управление:

София, ул. Три уши 6, ет.4

Одитори :

АФА ООД

Съдържание

1. ГОДИШЕН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА	19 страници
2. ОДИТОРСКИ ДОКЛАД	3 страници
3. ГОДИШЕН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ	57 страници

Съдържание	Стр.
Доклад за дейността	
Въведение	2
Информация за Дружеството	2
Правна рамка:	3
- Промени в националното законодателство	3
- Правилника на ЦД АД	3
- Общо събрание на акционерите	5
Международни отношения	6
- Проектът TARGET2-Securities /T2S/	6
- Корпоративни действия	7
- Взаимоотношения с други депозитарни институции	11
- SWIFT	12
- Други дейности	12
ISO	12
Търговия	13
Услуги за емитенти и обслужване на корпоративни действия	14
Обслужване на особени залози и други обезпечения	15
Информационни технологии	16
Финансови показатели	18
Фонд за гарантиране на сетълмента	19

Въведение

Настоящият отчет е разработен в съответствие с чл. 139, ал. 2 от Закона за публичното предлагане на ценни книжа, чл. 48, ал.1 от Наредба № 8 за Централния депозитар на ценни книжа, и чл. 33 от Закона за счетоводството (отм.). Той съдържа данни за дейността и финансов отчет на Централен депозитар АД /ЦД АД/ към 31.12.2015 г.

Отчетът предоставя информация за резултатите от дейността на Централен депозитар през 2015 г., конкретни данни, анализи и изводи. Очертани са основните тенденции в развитието на капиталовия пазар, както и изпълнението на целите и приоритетите на дружеството за текущата година.

Информация за Дружеството

Централен депозитар АД /ЦД АД/ е търговско дружество, създадено през 1996 г. за поддържане на националната регистрационна система и система за сетълмент корпоративни безналични ценни книжа. Дружеството е със седалище и адрес на управление гр.София, ул. “Три уши” № 6 и е регистрирано по реда на Закона за търговския регистър с ЕИК 121142712.

Централен депозитар АД има едностепенна система на управление със Съвет на директорите. Към 31.12.2015 г. Съветът на директорите е в състав:

Апостол Апостолов – председател;

Васил Големански – член;

Иван Такев – член;

Теодора Ангелова – член;

Ангел Рабаджийски – член.

Дружеството се представлява от Васил Големански - Изпълнителен Директор.

Централният депозитар поддържа националната регистрационна система за безналични ценни книжа и осъществява:

- регистриране на безналични ценни книжа и на прехвърляния на безналични ценни книжа, както и съхранение и поддържане на данни за безналични ценни книжа чрез откриване и водене на сметки на техните емитенти и притежатели;
- клиринг и сетълмент на сделки с безналични ценни книжа, включително водене на парични сметки и извършване на плащания във връзка с тези сделки;
- администриране на безналични ценни книжа, включително водене на книга на притежателите на безналични ценни книжа, разпределяне на дивиденди, лихви и други плащания;
- регистриране на особени залози върху безналични ценни книжа;
- блокиране и деблокиране на безналични ценни книжа;
- предоставяне на други предвидени в неговия правилник услуги.

Централният депозитар осигурява ефективно функциониране на националната регистрационна система за безналични ценни книжа в условията на надеждност и сигурност при осъществяване на сделките и съхраняване на информацията, както и пълна прозрачност на условията по предлаганите от него услуги.

Правна рамка

През 2014 г. беше приет Регламент (ЕС) № 909/2014 на Европейския парламент и на Съвета от 23 юли 2014 г. за подобряване на сетълмента на ценни книжа в Европейския съюз и за централните депозитари на ценни книжа (публикуван в Официален вестник на 28 август 2014 г.) /Регламентът/. Регламентът е в сила от 17.09.2014 г., като отделни негови разпоредби създават правно основание за Европейския орган за ценни книжа и пазари /ЕОЦКП/ да разработи регулаторни технически стандарти и стандарти за изпълнение. Влизането в сила на разпоредбите на Регламента и стандартите към него ще доведе до необходимост от изменения на действащата уредба в националното законодателство, и по-специално, Закона за публичното предлагане на ценни книжа и Наредба № 8 за Централния депозитар. До края на 2015 г. ЕОЦКП предложи на Европейската комисия следните стандарти:

- Регулаторни технически стандарти за изискванията към централните депозитари;
- Регулаторни технически стандарти за определяне на съдържанието на отчетите при интернализиран сетълмент;
- Технически стандарти за изпълнение относно формулярите, образците, процедурите за лицензиране, преглед и оценка на централните депозитари,

сътрудничество между компетентните органи на приемащите и изпращащите държави-членки, консултиране на органите, включени в лицензирането при предоставяне на услуги от банков тип, достъп до централните депозитари и за формата на записите, поддържани от централните депозитари.

- Технически стандарти за изпълнение относно образците и процедурите за отчитане и предаване на информация при интернализиран сетълмент;
- Регулаторни технически стандарти за някои пруденциални изисквания за централните депозитари;

Правилник за дейността на Централен депозитар /Правилник на ЦД АД/

С решения по Протокол № 4/27.03.2015 г. и Протокол № 6/19.06.2015 г., Съветът на директорите на ЦД АД прие проект за изменение и допълнение в Правилника за дейността на ЦД АД . Проектът за изменение и допълнение бе одобрен от Комисията за финансов надзор с Решение № 715-ЦД от 25.08.2015 г., в сила от 15 септември 2015 г. Промените бяха насочени към усъвършенстване на процедурите и преодоляване на констатираните проблеми в практиката, свързани с регистрацията на корпоративни действия в системата на ЦД АД. Новите разпоредби в Правилника на ЦД АД въведоха промени относно:

- Реда за приемане на членове на ЦД АД /чл. 15-16 от Правилника/ - заплащането на такса за членство в ЦД АД и встъпителни вноски към фондовете при ЦД АД да се извършва след вземане на решение за одобрение на кандидатурата за членство.
- Прехвърляния на финансови инструменти без промяна на собственост /чл. 23, ал.5, т.3 от Правилника/. Промените бяха изготвени в съответствие с предложенията на Комисията за финансов надзор.
- Преобразуване на клиент на ЦД АД (притежател на финансови инструменти) чрез промяна на правната форма. С тези изменение се постигна допълнително прецизиране на уредбата на чл. 75, ал.3 и чл. 174, ал. 5 от Правилника.
- Уредбата на регистрацията на прехвърляне на акции в случаите по чл. 157а, ал.1 от ЗППЦК /чл. 80, ал.4 от Правилника/.

- Регистрацията на прехвърляне на финансови инструменти при наследяване. Предложените промени в чл. 172, ал.1, т.1 отговориха на препоръките на Комисията за финансов надзор. Създаде се нов чл. 172б, който въведе процедура за извършване на проверка на наличната информация относно наследодателя преди регистрация на прехвърлянето с цел предотвратяване на неправомерно разпореждане с финансови инструменти.
- Процедурите по управление на сделки с отложен сетълмент при извършване на корпоративни действия (чл. 105-108, чл.123 от Правилника). Промените бяха насочени към допълнително прецизиране на процедурите и съобразяване с единните пазарни стандарти, разработени от Corporate actions joint working group. Включването на тези механизми в Правилника имаше за цел да предостави на всички пазарни участници функционални и оперативни възможности на европейско ниво за осигуряване на ефективна защита на страните по сделките (продавачи и купувачи), в случай на закъснял сетълмент. Въвеждането и спазването на тези правила ограничава допълнително намесата на страните в операциите, включително активирането на предвидените механизми за гарантиране на успешното приключване на сделките.
- Фонд за гарантиране на сетълмента – предвиди се уточнение относно срока по чл.151, ал. 10.
- Вписване на особени залози – прецизира се обхвата на разпоредбата на чл. 201, ал.2.

Общо събрание на акционерите

На 29 юни 2015 г. бе проведено редовно Общо събрание на акционерите на ЦД АД. Общото събрание прие следните решения :

- Прие доклада на Съвета на директорите за дейността на Дружеството през 2014 г.
- Прие Годишния финансов отчет на дружеството за 2014 г. с доклад на одиторското предприятие, завершило отчета.
- Прие решение за разпределяне на печалбата на дружеството, реализирана през 2014 г., както следва:

- 60% от нетната счетоводна печалба за 2014 г. след отчислените данъци, възлизаща на 9 900 лева се разпредели между акционерите като дивидент или при 10 000 броя акции по 0.99 лв. дивидент на акция.
- 40% от нетната счетоводна печалба за 2014 г. след отчислените данъци, възлизаща на 6 648.21 лева остава като неразпределена печалба.

Във фонд „Резервен” не се отнасят средства, тъй като е надхвърлен законово изискуемият размер от 1/10 от капитала по смисъла на чл. 246, ал. 2, т. 1 от Търговския закон.

- Прие решение за освобождаване от отговорност на членовете на Съвета на директорите на Централен депозитар за дейността им по управление на дружеството през 2014 г.
- Прие решение, с което избира специализирано одиторско предприятие - „АФА” ООД да извърши одит и заверка на годишния финансов отчет на дружеството за 2015 г.
- Прие § 1 от предложението за изменение и допълнение на Правилника на Арбитражния съд на Централния депозитар, съгласно предложението на Съвета на директорите.

Международни отношения и проекти

Проект TARGET2-Securities /T2S/

Стартирането на проекта T2S (юни 2015) със страните от първата присъединителна вълна – Гърция, Румъния, Малта и Швейцария, поставя все по убедително акцент върху качеството на услугите предоставяни от депозитарните институции. Необходимостта от стандартизиран подход към предлаганото обслужване на клиентите придобива особено значение от геополитическа гледна точка (предвид участието на съседни страни) и налага потребност от изпълнение на европейските технически и технологични изисквания въпреки, че към момента България не е декларирала намерение да бъде част от тази сетълмент платформа.

В тази връзка предприетите от ЦД действия бяха не само в посока хармонизиране на правилата за извършване на корпоративни действия в „Правилника за дейността на ЦД” с тези, разработени от Съвместна работна група по корпоративни действия (CAJWG) и T2S подгрупа по корпоративни действия (CASG), но и бяха допълнени от нови процедури за обработката на неприключили транзакции (вж. Правна рамка).

Така, всички услуги, които Централен депозитар предлага по отношение на корпоративните действия са съобразени с най-добрите пазарни практики. Новата

информационна система, която се очаква да влезе в началото на 2016 г. съдържа необходимите софтуерни решения, гарантиращи това оптимално европейско ниво на обслужване.

Друг аспект от дейността на институцията, тясно свързан с този проект е регулярното предоставяне на данни за “T2S settlement volume questionnaire”. Въпросникът е от особена важност за прогнозиране на сетълмент обемите в T2S, както и за периодично извършвания анализ за стабилността на цените на предлаганите услуги.

Корпоративни действия

През настоящата година координираната от ЦД АД Национална група по корпоративни действия и общи събрания (Bulgarian Market Implementation Group - BG MIG) продължи своята активна дейност. Основно усилията бяха насочени в две направления – работа в рамките на Националната група по обсъждане на предложенията за промени в „Правилника за дейността на ЦД” и участие в срещите на ниво European Market Implementation Group (E-MIG).

На 01 април 2015г. в Прага се проведе работна среща на E-MIG за страните от Централна и Източна Европа (ЦИЕ), с подкрепата на Централния депозитар на Чешката република, на тема “Market Standards for Corporate Actions”.

Дневният ред на срещата включваше презентации и дискусии по основни моменти от цялостния процес по прилагане на Пазарните стандарти за корпоративни действия.

Акценти бяха поставени на следните теми:

- Двигатели и ползи от стартиране на процесите по хармонизация и стандартизация, целящи създаването на единен пазар.
- Target 2 Securities (T2S). Внимание бе отделено на предназначението на проекта и необходимостта от него.
- Пазарни стандарти за извършване на корпоративни действия. Фокусът бе върху обхвата на стандартите и видовете корпоративни действия.
- Управление на процеса по хармонизация – на политическо ниво и на ниво изпълнение.
- Текущо състояние. Бяха коментирани, представените обобщени диаграми на нивото на изпълнение на европейските правила за големите (основните) пазари и за пазарите на страните от ЦИЕ.

Също така бяха подборно разгледани различните категории корпоративни действия, специфичните ключови дни, изисквания към потока информация, касаещ организираното събитие, начините на предоставяне на тази информация от емитента към Централния депозитар, през посредниците до крайния инвеститор. Внимание беше отделено и на пазарните стандарти за неприключили транзакции, разработени специално за T2S.

Специално внимание бе отделено на Предимствата на стандартизацията и хармонизацията от попечителска гледна точка.

Основно ползите бяха обобщени в следните направления:

- Редуциране на риска за попечители и клиенти – предимно чрез осигуряване навременна и детайлна информация за корпоративните действия, посредством единен източник на информация и стандартизация на различните видове корпоративни събития. Разписването на изрични изисквания за съблюдаване на определена последователност от ключови дни допълнително подпомага сигурността за реализирането им.

- Предимства за Европейските малки и средни предприятия (МСП) – липса на зависимост от ключови фигури при управлението; единни пазарни указания; еднаква обработка; стандартизирана отчетност.

- Повишаване на степента на автоматизация на процедурите при осъществяване на корпоративните действия – единна съвкупност от стандартизирани съобщения за Европа; единен метод при осъществяване на избор и отчитане на изборните резултати.

- Удовлетворяване изискванията на клиентите – стандартизация на крайните срокове за подаване на сетълмент инструкции и такива за реализиране на корпоративни действия; достъп до възможности за обезпечение; подобряване на ликвидността, единен канал за комуникация.

- Хармонизиране на пазарните правила без Регламент или Директива.

По време на изнесените презентации участниците в срещата обсъждаха и аспекти от практическото приложение на дискутираните теми.

Срещата приключи с извод, че организирането на мероприятия в подобен формат - между страни с относително сходни проблеми в процеса по хармонизиция на специфичните пазарни практики с европейските стандарти, споделянето на опит при решаването им и обсъждането на предприетите конкретни действия са от съществено значение за бързото преодоляване на различията между ЦИЕ пазари и тези в развитите европейски държави.

Следваща среща на E-MIG се проведе от 16 до 18 септември 2015 г. в Амстердам и бе домакинствана от ABN AMRO. Тема на срещата бяха разработените от Corporate Action Joint Working Group (CAJWG) и Corporate Action Subgroup (CASG) “Market Standards for Corporate Actions and General Meetings”.

Акценти в дневния ред на мероприятиято, освен преглед на напредъка в хармонизационния процес, бяха отзвукът от две значими събития предшестващи срещата. На първо място – стартирането през юни 2015 г. на Проект Target2Securities - най-широкомащабната европейска инициатива през последните години и на второ – постигнатите договорености в хода на преговорния процес по обсъждане на окончателния вариант на текстовете в Shareholders Right Directive.

Изводът, който бе направен е, че приемането на тази Директива със сигурност ще катализира въвеждането на Стандартите в местните пазарни практики, поради факта, че тя правно гарантира процеса на информационна обезпеченост на всички пазарни участници при организиране на КД и най-вече защитава правата на крайният инвеститор, което е и смисълът на Стандартите. Очаква се Директивата да влезе в сила от 2018 г. Принципно Стандартите са решаващият фактор за създаване на Единен европейски пазар, една глобална инициатива на Европейска Комисия.

По отношение степента на съответствие с приоритетните Стандарти при прегледа на индивидуалните отчети на отделните страни, България отново бе откроена на фона на всички държави от ЦИЕ, с отчет съдържащ преобладаваща оценка за изпълнение.

Изводите в края на срещата бяха в следните направления:

- Въпросът за прякото упражняване на права, свързани с ценни книжа и организираните корпоративни действия извън веригата от посредници изисква задълбочено обсъждане от CAJWG, където се коментира наред с друго, ефикасността и надеждността на процеса.
- Целите на проверките от трети лица за съответствие са предназначени за подпомагане усилията на националните MIG в процеса по прилагане на Стандартите и повишават доверието към отчетените резултати.
- Значението на цветовете (червен, жълт, зелен) изисква преопределяне в рамките на следващите Доклади за напредъка.
- Очакване за пълно (или близо до това) съответствие на повечето големи пазари с приоритетните стандарти до края на 2016 г., при отчитане на благоприятното въздействие на (T2S, CMU, SRD).

Последният панел от мероприятиято бе посветен на преглед Докладите за изпълнение на стандартите за Общи събрания.

Презентаторите направиха задълбочен коментар върху трите Стандарта, като откриха новите моменти и анализираха промените от предходната среща в Будапеща 2014 г. Направеното обобщение на резултатите сочеше, че на основание предоставените Доклади от 28 пазара, отчетеният напредък е много слаб, като за някои от подстандартите дори е регистриран регрес. Обяснението на този факт в общия случай е, че промяната не се дължи на влошаване в пазарната конюнктура или на приложимата нормативна база, а на използвания по-консервативен подход при оценяването.

Проведена бе и обстойна дискусия по индивидуалните отчети на страните. По отношение на българския Progress Reports, представителите на националната група предоставиха информация за предприетите действия по отношение елиминиране на националните специфики и подобряване на нивото на съответствие с европейските разпоредби. Бе докладвано за осъществената връзка между Българската фондова борса и Централен депозитар с цел получаване на информация за организираните от дружествата корпоративни действия и общи събрания. Изграждането на този комуникационен канал бе квалифицирано от водещите на срещата като съществен напредък на хармонизационния процес. Принципно емитентите са задължени да изпращат тази информация на БФБ, което означава, че веднъж постъпила тази информация в ЦД, ще може да бъде предавана в стандартизиран вид надолу по веригата посредници до крайния инвеститор, с което основния проблем – липса на надежден достъп до основния източник на информация (Golden copy) ще бъде елиминиран. Коментирайки оставащите предизвикателства пред пълното приложение на Стандартите на нашия пазар, направеното заключение от менторите бе, че основните пречки в голяма степен са преодолени успешно, като допълнителната работа, която предстои да бъде извършена засяга второстепенни процеси и не изисква особени усилия.

Срещата приключи със следните заключения:

1. Доброволното въвеждане на Стандартите за общи събрания в някои страни членки може да се окаже невъзможно. Налага се необходимост от законодателни промени в тази посока.

2. Основните пречки пред постигането на пълна хармонизация:

- Липса на правни норми;
- Необходимост от разходи за инвестиции (напр. за адаптиране на ИТ системите);

- Липса на инициативност от някои пазарни участници да преодолеят различията и приложат нови подходи;
- Националните MIG не насърчават въвеждането на Стандартите;
- Потребността на клиентите (на всяко ниво) не е достатъчно обоснована, за да убеди посредниците да подкрепят и участват активно в процеса по прилагане;

3. Налага се необходимост от двустранни дискусии с някои държави-членки по конкретни въпроси

4. Стартирането на проект T2S и влизането в сила на SRD ще подпомогнат допълнително хармонизационния процес.

Следваща годишна среща на E-MIG за корпоративните действия и общи събрания се планира за ноември 2016г., като страната домакин предстои да бъде уточнена.

Взаимоотношения с други депозитарни институции

ЦД АД има изградени връзки с румънския депозитар на ценни книжа Depozitarul Central и поддържа сметка за парични средства и ценни книжа в Clearstream Banking Luxembourg, с което се предоставя техническа възможност на българските пазарни участници за трансгранична търговия и достъп до европейските пазари.

Създадените трансгранични връзки между ЦД АД и чуждестранните депозитарни институции дават възможност за достъп на българските участници до международните капиталови пазари, и осъществяване на двойни листвания на емисии ценни книжа на българския и съответните чуждестранни пазари при ниски финансови разходи за емитентите. ЦД АД е в готовност да инициира и изграждане на връзки и с други депозитарни институции, при възникване на пазарен интерес за това.

SWIFT

С оглед изграждането на преки връзки с други европейски депозитари и необходимостта от обезпечаване на сигурността и надеждността при преноса на финансова информация ЦД АД продължава да поддържа членството си в SWIFT, с което се осигурява пълна съвместимост с другите участници на международния капиталов пазар.

Други дейности

ЦД АД е пълноправен член на ECSDA (European Central Securities Depositories Association), ISSA (International Securities Services Association) и ANNA (Association of National Numbering Agencies) и в изпълнение на ангажиментите си към тези организации предоставя регулярно информация и попълва въпросници по тяхно искане. Информацията относно различни аспекти на дейността на институцията се предоставят и на други международни и европейски организации - AGC (Association of Global Custodians), Thomas Murray и др.

През 2015 г. са проведени и редица срещи с водещи международни банки-попечители и други институции във връзка с провеждан ежегоден преглед и оценка от страна на организациите на българския капиталов пазар, съгласно добрите практики и международните регулаторни изисквания. На срещите са разгледани въпроси, свързани с новостите в организацията и дейността на институцията, както и инициативите и проектите, поети от ЦД АД.

ISO

През първото полугодие на 2015 г. успешно бе извършено пресертифициране на Системата за управление на информационната сигурност, която покрива изискванията на новия стандарт ISO 27001:2013 за нов тригодишен период – сертификат № HU12/6429, издаден от SGS United Kingdom Ltd Systems & Services Certification и втори годишен контролен одит на Системата за управление на качеството по стандарт ISO 9001:2008. Извършените проверки и процедури от страна на одиторите потвърдиха успешното функциониране на системите.

Търговия

ПРЕХВЪРЛЯНИЯ / СДЕЛКИ			
ГОДИНА	БОРСОВИ	ИЗВЪНБОРСОВИ	ОБЩО
2013	88 042	3 595*	92 078
2014	119 259	3 456*	122 715
2015	60 993	2 651*	63 644

* Извънборсовите прехвърляния не включват трансферите от наследства, дарения и прехвърляния от собствена към клиентска подсметка при посредник

ПРЕХВЪРЛЕНИ ЦЕННИ КНИЖА	
ГОДИНА	БРОЙ
2013	858 704 143
2014	782 745 850
2015	186 938 993

ГОДИНА	СДЕЛКИ С ОБЕКТ НА ТЪРГОВИЯ КИ	РЕГИСТРИРАНИ ПЛАЩАНИЯ С КИ КЪМ ДЪРЖАВНИ ИНСТИТУЦИИ	ТРАНСФЕРИ ОТ НАСЛЕДСТВА	ДУБЛИКАТ НА ДЕПОЗИТАРНА РАЗПИСКА
2013	4 818	506	1 866	2 376
2014	4 128	364	1 385	1 532
2015	2 858	444	1 088	1 085

БОРСОВИ СДЕЛКИ ЗА ТЪРГОВИЯ С ПРАВА		
ГОДИНА	БРОЙ СДЕЛКИ	ПРЕХВЪРЛЕНИ ПРАВА
2013	295	160 381 649
2014	199	15 633 776
2015	183	53 219 284

Услуги за емитенти и обслужване на корпоративни действия

През 2015 година дейността свързана с услугите, предоставяни на дружествата, емитирали безналични финансови инструменти, бе свързана с регистрацията на корпоративни действия и с въвеждане на услугите предоставени от регистъра, през електронна платформа на ЦД АД.

При регистрираните корпоративни дейности се забеляза повишаване на броя дружества подали заявления за регистрации на емисии безналични финансови инструменти - общо 39 нови емисии, от които 13 емисии акции, 16 емисии облигации, 7 емисии права и емисии на 3 договорни фонда. Регистрациите на новите емисии финансови инструменти доведе и до леко повишаване на броя дружества регистрирали корпоративните дейности свързани с промени в капитала на дружествата. През текущата годината 78 дружества подадоха заявления за регистрацията на увеличение на капитала с издаване на нови акции и с промяна на номиналната стойност на акциите.

Дружествата продължиха да ползват и услугите на ЦД АД, за изплащане на дивидент, лихва и/или главница по облигационни емисии. През годината чрез системата на ЦД са изплатени дивидента на 67 дружества на обща стойност 79 млн.лв. и са извърши 299 плащания на суми по облигационни емисии на обща стойност 227 млн.лв.

Работата по въвеждане на новата електронна система за работа с дружествата продължава и през настоящата година, което улесни значително работата на Дружествата при получаване на справки, при регистрацията на корпоративни събития и при плащания на дивиденти, лихви и/или главници по облигационни емисии. За 2015 г.

са издадени общо 2 642 справки включващи извлечения от акционерни книги и други справки от регистъра на безналични финансови инструменти.

През отчетния период ЦД АД продължи работата свързана с публикуване на интернет страницата си в меню „Корпоративни събития” информация за провеждане на ОС, за плащания на дивиденди или плащания на лихви и/или главница по облигационни емисии, както и информация за промени в капитала на дружествата, информация която се получава, чрез новата платформа или на хартиен носител предоставена в офиса на ЦД АД, което дава възможност на акционерите на дружествата да получават информация за важни корпоративни събития, които са свързани с техния инвестиционен портфейл.

Обслужване на особени залози и други обезпечения

Дейността по обслужването на особените залози и договори за финансови обезпечения се осъществява в съответствие с изискванията на Закона за особените залози, Правилника за устройството и дейността на Централния регистър на особените залози към Министерството на правосъдието, Закона за договорите за финансови обезпечения и Правилника на Централен депозитар АД.

За периода 01.01.2015 г. – 31.12.2015 г. в регистъра на особените залози са регистрирани 616 вписвания. От тях:

- 55 броя вписвания на особен залог
- 230 броя запори
- 49 броя заличаване на залог
- 45 броя вписвания на вдигане на запор
- 237 вписвания на други обстоятелства

В регистъра на договорите за финансови обезпечения са регистрирани 25 вписвания.

Информационни технологии

През 2015г. бяха организирани тестове за работа на членовете на Централен депозитар с новата информационна система на Централен депозитар. Тестовите в началото стартираха с пряк контакт и достъп за тестване на доставчиците на приложен софтуер за посредниците. В следствие в тестовите бяха включени и самите инвестиционни посредници – членове на ЦД. Поради различни обективни причини свързани със заетостта на посредниците тестовите протичат по-бавно от очакваното, като се характеризира с неравномерна интензивност – висока преди настъпването на обявен краен срок. Това наложи промяна в графика и начина на работа на ИТ екипа на ЦД с цел по добро обслужване на тестващите членове и компании.

Окончателният старт на новата информационна система за реална работа с членовете се предвижда да бъде през март 2016г. съгласувано с готовността на членовете за работа с нея.

Други текущите проекти в сферата на информационните системи са:

- Проект за изработка на нова WEB страница на ЦД АД. Поради значително остаряла визия, технология и начин на поддръжка на web страницата на ЦД АД се стартира проект за изработка интернет страница с участието на професионален дизайнер. При изпълнение на проект би следвало ЦД АД да се сдобие с нова съвременна и професионална интернет страница, която да бъде лесна за използване и ориентиране от потребителите и да е възможно да се поддържа лесно (с минимален ресурс) от служителите на ЦД АД.
- Проект за промяна на деловодната система на ЦД с цел осъвременяване на използваните ИТ платформи до такива поддържащи съвременно ниво на сигурност.
- Проект за организиране на общи събрания с възможност за дистанционно участие и proxy voting;
- Проект за създаване на регистър на LEI кодове за международна идентификация;

- Проект за изграждане на регистър на сделките с деривативи съгласно изискванията на регламента EMIR.

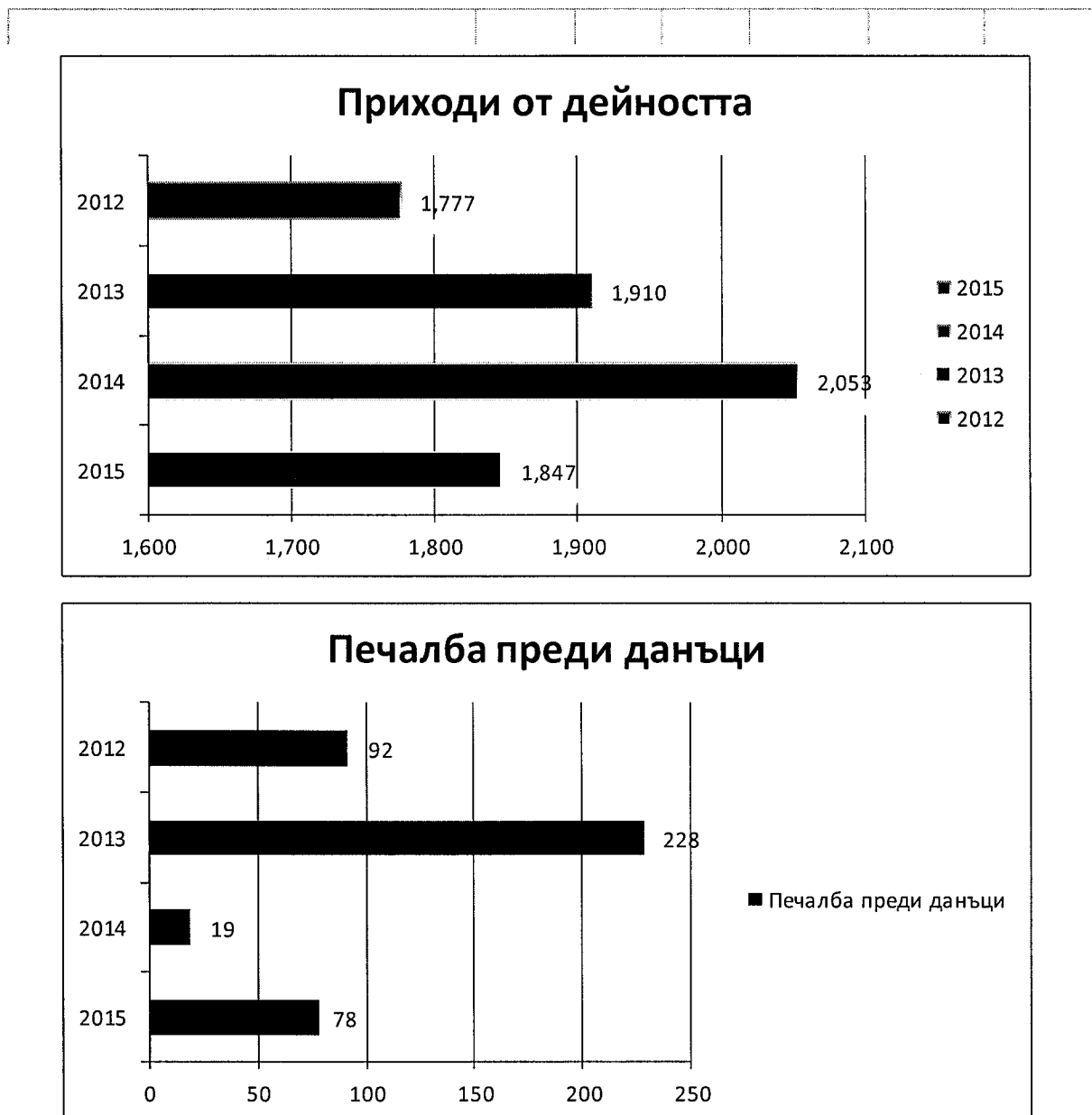
Подготвя се проект за осигуряване на Централен съконтрагент по сделки с електроенергия.

Успоредно с текущите проекти се работи и по подобряване на хардуерната и софтуерната среда в ЦД АД.

Финансови показатели и други значими събития

Разразилата се банкова криза през 2014 г. даде своето влияние върху активността на инвеститорите на финансовите пазари, което неминуемо се отрази и на реализираните приходи на ЦД АД. Приходите от основна дейност за 2015 г. са в размер а 1,847 хил.лв., което е намаление с 206 хил.лв. (10%) спрямо предходната година.

Въпреки намалението на приходите през 2015 г. печалбата преди данъци е в размер на 79 хил.лв. което е увеличение спрямо миналата година с 59 хил.лв. (311%).

Фонд за гарантиране на сетълмента

Фонд за гарантиране на сетълмента на финансови инструменти е прехвърлен от БФБ София АД на 01.10.2013 г. съгласно изменение в нормативната уредба, регулираща дейността на Централния депозитар АД, както и на база на сключени индивидуални анекси към договорите за набиране на задължения на членовете на БФБ, свързани с прекратяване на гаранционния фонд към БФБ и създаване на Фонд за гарантиране на сетълмента към Централния депозитар АД от 1.10.2013 г.

Към 31.12.2015 г. част от паричните средства на Фонда за гарантиране на сетълмента на стойност 633 х.лв. са в банка обявена в несъстоятелност. Рискът от инвестирането на средствата на Фонда за гарантиране на сетълмента се поема от неговите членове, задълженията (включват първоначалните и последващите вноски на членовете на Системата за клиринг и сетълмент), към които към 31.12.2015 г. са в размер на 1,081 х.лв.. Доколкото статусът на сметката в банката под специален надзор, по която са вложени тези парични средства, и възможностите за тяхното възстановяване все още са в процес на изясняване със синдиците на банката, ръководството на Депозитара е преценило с тази сума да не се нетират задълженията към членовете на Фонда към 31.12.2015 г. при тяхното представяне в отчета за финансовото състояние.

Настоящият доклад е приет на 30.03.2016 г. от Съвета на директорите.

Васил Големански

Изпълнителен Директор

зависят от преценката на одитора, включително оценката на рисковете от съществени неточности, отклонения и несъответствия във финансовия отчет, независимо дали те се дължат на измама или на грешка. При извършването на тези оценки на риска одиторът взема под внимание системата за вътрешен контрол, свързана с изготвянето и достоверното представяне на финансовия отчет от страна на предприятието, за да разработи одиторски процедури, които са подходящи при тези обстоятелства, но не с цел изразяване на мнение относно ефективността на системата за вътрешен контрол на предприятието. Одитът също така включва оценка на уместността на прилаганите счетоводни политики и разумността на приблизителните счетоводни оценки, направени от ръководството, както и оценка на цялостното представяне във финансовия отчет.

Считаме, че получените от нас одиторски доказателства представляват достатъчна и подходяща база за изразеното от нас одиторско мнение.

Мнение

По наше мнение, финансовият отчет представя достоверно, във всички съществени аспекти, финансовото състояние на ЦЕНТРАЛЕН ДЕПОЗИТАР АД към 31 декември 2015 година, както и неговите финансови резултати от дейността и паричните му потоци за годината, завършваща на тази дата, в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане, приети от Комисията на Европейския съюз.

Обръщане на внимание

Обръщаме внимание на следните приложения към финансовия отчет: а) Приложения № 2.20.3 и № 19.1 относно оповестеното за несигурностите по статуса на паричните средства на Фонда за гарантиране на сетълмента, блокирани в банка в несъстоятелност; и б) Приложение № 15, относно оповестеното по спецификата на условията и плащанията по цедирани вземания от банка в несъстоятелност на Дружеството.

Нашето мнение не е квалифицирано по тези въпроси.

Доклад върху други правни и регулаторни изисквания

Годишен доклад за дейността на ЦЕНТРАЛЕН ДЕПОЗИТАР АД по изискванията на чл. 33 от Закона за счетоводството (Отменен със Закон за счетоводството, обнародван в ДВ бр. 95 от 08.12.2015 г., в сила от 01.01.2016 г.), във връзка с §10, ал. 1 от Преходните и заключителни разпоредби на Закона за счетоводството

В съответствие с изискванията на чл. 38, пар. 4 от отм. Закон за счетоводството (в сила до 31.12.2015 г.), ние сме се запознали с годишния доклад на ръководството за дейността на ЦЕНТРАЛЕН ДЕПОЗИТАР АД за отчетната 2015 година. Този доклад не представлява част от

годишния му финансов отчет за същия период. Отговорността за изготвянето на този годишен доклад за дейността с дата 30 март 2016 година се носи от ръководството на Дружеството. Историческата финансова информация, представена в годишния доклад за дейността, съответства във всички съществени аспекти на информацията, представена и оповестена във финансовия отчет на Дружеството към 31 декември 2015 година, изготвен в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане, приети от Комисията на Европейския съюз.

АФА

АФА ООД

Регистрирано специализирано одиторско предприятие

Рени Георгиева Йорданова

Управител

Валя Йорданова Йорданова

Регистриран ДЕС, отговорен за одита

31 март 2016 година

ул. "Оборище" 38

гр. София 1504, България

ЦЕНТРАЛЕН ДЕПОЗИТАР АД
ГОДИШЕН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА 2015 ГОДИНА

ОТЧЕТ ЗА ВСЕОБХВАТНИЯ ДОХОД	1
ОТЧЕТ ЗА ФИНАНСОВОТО СЪСТОЯНИЕ	2
ОТЧЕТ ЗА ПАРИЧНИТЕ ПОТОЦИ	3
ОТЧЕТ ЗА ПРОМЕНИТЕ В СОБСТВЕНИЯ КАПИТАЛ	4
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ	
1. ИНФОРМАЦИЯ ЗА ДРУЖЕСТВОТО	5
2. ОСНОВНИ ПОЛОЖЕНИЯ ОТ СЧЕТОВОДНАТА ПОЛИТИКА НА ДРУЖЕСТВОТО	7
3. ПРИХОДИ ОТ ДЕЙНОСТТА	32
4. ДРУГИ ДОХОДИ ОТ ДЕЙНОСТТА	32
5. РАЗХОДИ ЗА МАТЕРИАЛИ	32
6. РАЗХОДИ ЗА ВЪНШНИ УСЛУГИ	33
7. РАЗХОДИ ЗА ПЕРСОНАЛА	33
8. ДРУГИ РАЗХОДИ ЗА ДЕЙНОСТТА	34
9. ФИНАНСОВИ ПРИХОДИ И РАЗХОДИ	34
10. РАЗХОД ЗА ДАНЪК ВЪРХУ ПЕЧАЛБАТА	35
11. МАШИНИ И ОБОРУДВАНЕ	36
12. НЕМАТЕРИАЛНИ АКТИВИ	37
13. ИНВЕСТИЦИИ НА РАЗПОЛОЖЕНИЕ ЗА И ПРОДАЖБА	38
13. ИНВЕСТИЦИИ НА РАЗПОЛОЖЕНИЕ ЗА И ПРОДАЖБА	38
14. ИНВЕСТИЦИИ В АСОЦИИРАНИ ПРЕДПРИЯТИЯ	39
15. ДРУГИ ДЪЛГОСРОЧНИ ВЗЕМАНЯ	39
16. АКТИВИ ПО ОТСРОЧЕНИ ДАНЪЦИ	41
17. ТЪРГОВСКИ ВЗЕМАНЯ	42
18. ДРУГИ ТЕКУЩИ АКТИВИ	43
19. ПАРИЧНИ СРЕДСТВА И ПАРИЧНИ ЕКВИВАЛЕНТИ	43
20. СОБСТВЕН КАПИТАЛ	44
21. ПРАВИТЕЛСТВЕНИ ФИНАНСИРАНИЯ	45
22. ЗАДЪЛЖЕНИЯ КЪМ ПЕРСОНАЛА ПРИ ПЕНСИОНИРАНЕ	45
23. ТЪРГОВСКИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ	48
24. ЗАДЪЛЖЕНИЯ КЪМ ТРЕТИ ЛИЦА	48
25. ЗАДЪЛЖЕНИЯ ПО ГАРАНЦИОННИ ФОНДОВЕ	49
26. ЗАДЪЛЖЕНИЯ КЪМ ПЕРСОНАЛА И СОЦИАЛНОТО ОСИГУРЯВАНЕ	49
27. ЗАДЪЛЖЕНИЯ ЗА ДАНЪЦИ	50
28. ДРУГИ ТЕКУЩИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ	50
29. УПРАВЛЕНИЕ НА ФИНАНСОВИЯ РИСК	50
30. СВЪРЗАНИ ЛИЦА И СДЕЛКИ СЪС СВЪРЗАНИ ЛИЦА	56
31. УСЛОВНИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ И АНГАЖИМЕНТИ	57
32. СЪБИТИЯ СЛЕД КРАЯ НА ОТЧЕТНИЯ ПЕРИОД	57

ЦЕНТРАЛЕН ДЕПОЗИТАР АД

ОТЧЕТ ЗА ВСЕОБХВАТНИЯ ДОХОД

за годината, завършваща на 31 декември 2015 година

	Приложения	2015 BGN '000	2014 BGN '000
Приходи от дейността	3	1,847	2,053
Други приходи от дейността, нетно	4	36	72
Разходи за материали	5	(24)	(28)
Разходи за външни услуги	6	(476)	(460)
Разходи за персонала	7	(1,089)	(1,171)
Разходи за амортизация	11,12	(155)	(155)
Други разходи за дейността	8	(204)	(185)
		<u>(65)</u>	<u>126</u>
Финансови разходи		(3)	(258)
Финансови приходи		146	151
Финансови приходи / (разходи), нетно	9	<u>143</u>	<u>(107)</u>
Печалба преди данък върху печалбата		<u>78</u>	<u>19</u>
Разход за данък върху печалбата	10	(8)	(2)
Нетна печалба за годината		<u>70</u>	<u>17</u>
Други компоненти на всеобхватния доход:			
<i>Компоненти, които няма да бъдат рекласифицирани в печалбата или загубата</i>			
Последващи оценки на пенсионни планове с дефинирани доходи	20	-	(1)
Данък върху доходите, свързан с компонентите на другия всеобхватен доход, които няма да бъдат рекласифицирани		-	-
		<u>-</u>	<u>(1)</u>
<i>Компоненти, които могат да бъдат рекласифицирани в печалбата или загубата</i>			
Нетна промяна в справедлива стойност на финансови активи на раположение за продажба		47	-
Данък върху доходите, свързан с компонентите на другия всеобхватен доход, които могат да бъдат рекласифицирани		-	-
		<u>47</u>	<u>-</u>
Друг всеобхватен доход за годината, нетно от данъци		<u>47</u>	<u>(1)</u>
ОБЩО ВСЕОБХВАТЕН ДОХОД ЗА ГОДИНАТА		<u>117</u>	<u>16</u>

Приложенията на страници от 5 до 57 са неразделна част от финансовия отчет.

Изпълнителен директор:

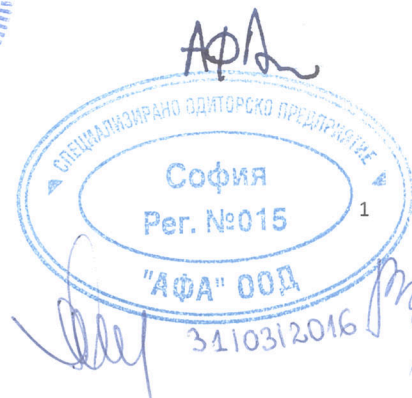
Васил Големански

Директор "Финанси и администрация":

Искрен Николов

Началник отдел "Счетоводен" (съставител):

Галина Белева

ЦЕНТРАЛЕН ДЕПОЗИТАР АД
 ОТЧЕТ ЗА ФИНАНСОВОТО СЪСТОЯНИЕ
 към 31 декември 2015 година

АКТИВИ	Приложения	31 декември		31 декември	
		2015	BGN '000	2014	BGN '000
Нетекущи активи					
Машини и оборудване	11		101		141
Нематериални активи	12		200		218
Инвестиции на разположение и за продажба	13		2,029		2
Инвестиции в асоциирани предприятия	14		17		-
Дългосрочни вземания	15		375		563
Активи по отсрочени данъци	16		26		21
			<u>2,748</u>		<u>945</u>
Текущи активи					
Търговски вземания	17		103		120
Текуща част на дългосрочни вземания	15		297		339
Други текущи активи	18		418		46
Парични средства и парични еквиваленти на Фонд за гарантиране на сетълмента	19.1		1,071		1,039
Парични средства и парични еквиваленти	19.2		2,380		6,838
			<u>4,269</u>		<u>8,382</u>
ОБЩО АКТИВИ			<u>7,017</u>		<u>9,327</u>
СОБСТВЕН КАПИТАЛ И ПАСИВИ					
СОБСТВЕН КАПИТАЛ					
Основен акционерен капитал			1,000		1,000
Резерви			3,908		3,837
Неразпределена печалба	20		86		32
			<u>4,994</u>		<u>4,869</u>
ПАСИВИ					
Нетекущи задължения					
Правителствени финансираня	21		-		11
Задължения към персонала при пенсиониране	22		33		29
			<u>33</u>		<u>40</u>
Текущи задължения					
Търговски задължения	23		101		113
Задължения към трети лица	24		637		3,076
Задължения по фонд за гарантиране на сетълмента	25		1,081		1,039
Задължения по гаранционен фонд за обезщетяване на вреди	25		54		48
Задължения към персонала и социалното осигуряване	26		61		64
Задължения за данъци	27		5		4
Правителствени финансираня	21		11		25
Други текущи задължения	28		40		49
			<u>1,990</u>		<u>4,418</u>
ОБЩО ПАСИВИ			<u>2,023</u>		<u>4,458</u>
ОБЩО СОБСТВЕН КАПИТАЛ И ПАСИВИ			<u>7,017</u>		<u>9,327</u>

Приложенията на страници от 5 до 57 са неразделна част от финансовия отчет.

Финансовият отчет на страници от 1 до 57 е одобрен за издаване от Съвета на директорите и е подписан от негово име на 30.03.2016 г. от:

Изпълнителен директор:

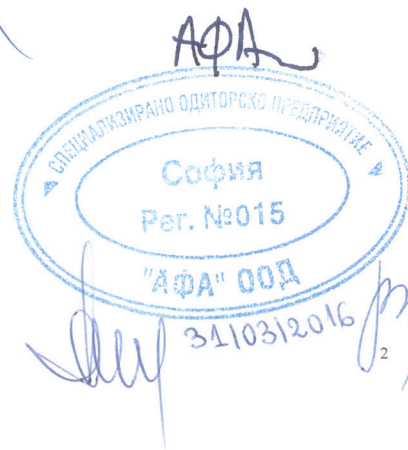
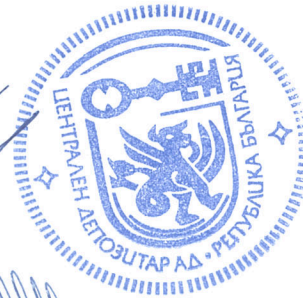
Васил Големански

Директор "Финанси и администрация":

Искрен Николов

Началник отдел "Счетоводен" (съставител):

Галина Белева

ЦЕНТРАЛЕН ДЕПОЗИТАР АД
ОТЧЕТ ЗА ПАРИЧНИТЕ ПОТОЦИ

за годината, завършваща на 31 декември 2015 година

	Приложе ния	2015 BGN'000	2014 BGN'000
Парични потоци от оперативна дейност			
Печалба преди данък върху печалбата		78	19
<i>Корекции с:</i>			
Амортизация		155	155
Други непарични обекти		(31)	(22)
Приходи от лихви по предоставени срочни депозити в банки с инвестиционна цел		(146)	(151)
<i>Парични потоци от оперативната дейност преди промени в оборотния капитал</i>		<u>56</u>	<u>1</u>
<i>Промени в активите и пасивите, участващи в оперативна дейност</i>			
Увеличение на търговски и други вземания		(132)	(628)
(Намаление) / увеличение на търговски и други задължения		(2,356)	1,947
Платени данъци върху печалбата		(17)	(21)
Нетни парични потоци (използвани в)/ от оперативната дейност		<u>(2,449)</u>	<u>1,299</u>
Парични потоци за инвестиционна дейност			
Постъпления по получени лихви по предоставени срочни депозити в банки с инвестиционна цел		143	209
Покупки на инвестиции на разположение и за продажба		(1,958)	-
Покупки на машини и оборудване		(31)	(6)
Покупки на програмни продукти		(66)	-
Придобиване на инвестиции в асоциирани предприятия		(17)	-
Цесия по паричен депозит в банка под специален надзор		-	(902)
Нетни парични потоци използвани в инвестиционната дейност		<u>(1,929)</u>	<u>(699)</u>
Парични потоци от финансова дейност			
Платени дивиденди		(9)	(136)
Нетни парични потоци използвани във финансова дейност		<u>(9)</u>	<u>(136)</u>
Нетно (намаление) / увеличение на паричните средства и паричните еквиваленти, общо		<u>(4,387)</u>	<u>464</u>
Нетни парични потоци на Фонд за гарантиране на сетълмента	19.1	(32)	546
Нетно (намаление)/увеличение на паричните средства и паричните еквиваленти		<u>(4,419)</u>	<u>1,010</u>
Парични средства и парични еквиваленти на 1 януари		6,774	5,764
Парични средства и парични еквиваленти на 31 декември	19.2	<u>2,355</u>	<u>6,774</u>

Приложенията на страници от 5 до 57 са неразделна част от финансовия отчет.

Изпълнителен директор:

Васил Големански

Директор "Финанси и администрация":

Искрен Николов

Началник отдел "Счетоводен" (съставител):

Галина Белева

ЦЕНТРАЛЕН ДЕПОЗИТАР АД
ОТЧЕТ ЗА ПРОМЕНЕНИЕ В СОБСТВЕНИЯ КАПИТАЛ
 за годината, завършваща на 31 декември 2015 година

Приложения	Законни резерви					Други резерви	Резерв по финансови активи на разположение за	Неразпределена печалба	Общо собствен капитал
	Основен акционерен капитал	Законни резерви	Специфичен законен резерв (Гаранционен фонд)	Други резерви	Резерв по финансови активи на разположение за				
Салдо на 1 януари 2014 година	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000
1,000	1,298	2,369	89	221	4,977				
<i>Промените в собствения капитал за 2014 година:</i>									
Разпределение на печалбата за:	-	-	-	61	(205)	(144)			
- дивиденди	-	-	-	-	(144)	(144)			
резерви	-	-	-	61	(61)	-			
Общ всеобхватен доход за годината, в т.ч.	-	-	-	-	16	16			
- нетна печалба за годината	-	-	-	-	17	17			
- други компоненти на всеобхватния доход, нетно от данъци	-	-	-	-	(1)	(1)			
Отчисления по закон на база "приходи от дейността" за гаранционен фонд	8	-	20	-	-	-			20
Салдо на 31 декември 2014 година	20	1,000	1,298	2,389	150	-	32	4,869	
<i>Промените в собствения капитал за 2015 година:</i>									
Разпределение на печалбата за дивиденди	-	-	-	-	-	(10)	(10)		
Общ всеобхватен доход за годината, в т.ч.	-	-	-	-	47	70	117		
- нетна печалба за годината	-	-	-	-	-	70	70		
- други компоненти на всеобхватния доход, нетно от данъци	-	-	-	-	-	47	47		
Отчисления по закон на база "приходи от дейността" за гаранционен фонд	8	-	18	-	-	-	-		47
Салдо на 31 декември 2015 година	20	1,000	1,298	2,407	150	47	92	4,994	18

Приложенията на страници от 5 до 57 са неразделна част от финансовия отчет.

Изпълнителен директор:

Васил Големански

Директор "Финанси и администрация":

Искрен Николов

Началник отдела "Счетоводен" (съставител):

Галина Велчева

31.10.2016

1. ИНФОРМАЦИЯ ЗА ДРУЖЕСТВОТО

Централен депозитар АД е търговско дружество, създадено през 1996 г. за поддържане на националната регистрационна система и система за сетълмент корпоративни безналични ценни книжа. Дружеството е със седалище и адрес на управление гр.София, ул. “Три уши” № 6 и е регистрирано от Софийски градски съд с решение № 1/29.08.1996 г. фирмено отделение по фирмено дело № 109211 по описа за 1996 г.

1.1. Собственост, правен статут и управление

Централен депозитар АД (Депозитарът/Дружеството) е непублично акционерно дружество. Към 31 декември 2015 г. капиталът на дружеството е разпределен в 10,000 броя безналични поименни акции с номинална стойност на една акция - сто лева. С решение на Общото събрание на акционерите, проведено на 22.06.2009 г., на основание чл. 246, ал.4 от Търговския закон, капиталът на дружеството е увеличен от 100,000 лева на 1,000,000 лева чрез увеличение на номиналната стойност на една акция от 10 лв. на 100 лв. Увеличението на капитала е с част от средствата във фонд „Резервен”.

Разпределението на акционерния капитал е:

	<i>31.12.2015</i>	<i>31.12.2014</i>
	<i>% участие</i>	<i>% участие</i>
• Министерство на финансите	43.70	43.70
• Българска Фондова Борса - София АД	6.61	6.61
• Банки	37.01	37.01
• Други	12.68	12.68
	100.00	100.00

Възложените специални функции (Приложение № 1.2.) на Централния депозитар определят и специфичните характеристики на неговият правен статут, регламентирани в Закона за публично предлагане на ценни книжа както следва:

- фонд “Резервен” се формира по общия ред на Търговския закон;
- дружеството формира печалба за целите на данъчното облагане (от 30.07.2011 г.) и за разпределение в полза на акционерите си;
- източници за набиране на средства в гаранционния фонд са отчисления на база приходите от дейността на Депозитара (от 30.07.2011 г.) съгласно условията и реда, определени с неговия правилник;
- до 10% от капитала на Централния депозитар може да се притежава от акционери извън Министерството на финансите; Българска народна банка; регулирани пазари, съответно

ЦЕНТРАЛЕН ДЕПОЗИТАР АД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА 2015 ГОДИНА

пазарни оператори в случаите, когато са различни лица от регулирани пазари; чуждестранни депозитарни и клирингови институции.

За Централния депозитар не се открива производство по несъстоятелност, както и не може да бъде прекратен само въз основа на решение на Общото събрание.

Централен депозитар АД има едностепенна система на управление със Съвет на директорите. Към 31.12.2015 г. Съветът на директорите е в състав:

Апостол Апостолов – председател;

Васил Големански – член;

Иван Такев – член;

Теодора Ангелова – член;

Ангел Рабаджийски – член.

Дружеството се представлява от Васил Големански - Изпълнителен директор.

Към 31.12.2015 г. общият брой на персонала в дружеството е 26 служители (31.12.2014 г.: 26 служители).

1.2. Предмет на дейност

Централният депозитар поддържа националната регистрационна система за безналични ценни книжа и осъществява:

- регистриране на безналични финансови инструменти и на прехвърляния на безналични финансови инструменти, както и съхранение и поддържане на данни за безналични финансови инструменти чрез откриване и водене на сметки на техните емитенти и притежатели;
- клиринг и сетълмент на сделки с безналични финансови инструменти, включително водене на парични сетълмент сметки и извършване на плащания във връзка със сделки с безналични финансови инструменти;
- администриране на безналични финансови инструменти, включително водене на книга на притежателите на безналични финансови инструменти, разпределяне на дивиденди, лихви и други плащания;
- регистриране на особени залози върху безналични финансови инструменти;
- блокиране и деблокиране на безналични финансови инструменти;
- предоставяне на други предвидени в неговия правилник услуги.

Съгласно промените в Наредба № 8 на КФН за Централния депозитар (ДВ бр. 24 от 12.03.2014 г.) Депозитарът поема функциите на оператор на системата с окончателност на сетълмента за сделките с финансови инструменти по смисъла на Закона за платежните услуги и платежните системи с цел осигуряване на сетълмент на сделки с безналични финансови инструменти.

ЦЕНТРАЛЕН ДЕПОЗИТАР АД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА 2015 ГОДИНА

Централният депозитар осигурява ефективно функциониране на националната регистрационна система за безналични финансови инструменти и на оперираната от него система за сетълмент в условията на надеждност и сигурност при осъществяване на сделките и съхраняване на информацията, както и пълна прозрачност на условията по предлаганите от него услуги.

1.3. Основни показатели на стопанската среда

Основните показатели на стопанската среда, които оказват влияние върху дейността на дружеството за периода 2013 – 2015 г. са представени в таблицата по-долу:

Показател	2013	2014	2015
БВП в млн. лева*	81,971	83,612	86,650
Реален растеж на БВП**	1.3%	1.6%	3%
Инфлация в края на годината	(0.9)%	(2.0)%	(0.9)%
Среден валутен курс на щатския долар за годината	1.47	1.47	1.76
Валутен курс на щатския долар в края на годината	1.42	1.61	1.80
Основен лихвен процент в края на годината	0.02	0.02	0.01
Безработица (в края на годината)	11.8%	10.7%	10.0%

източник: БНБ

*предварителни данни за 2015 г.

**предварителни данни към 30.09.2015 г.

2. ОСНОВНИ ПОЛОЖЕНИЯ ОТ СЧЕТОВОДНАТА ПОЛИТИКА НА ДРУЖЕСТВОТО

2.1. База за изготвяне на финансовия отчет

Финансовият отчет на Централен депозитар АД е изготвен в съответствие с всички Международни стандарти за финансови отчети (МСФО), които се състоят от: стандарти за финансови отчети и от тълкувания на Комитета за разяснения на МСФО (КРМСФО), одобрени от Съвета по Международни счетоводни стандарти (СМСС), и Международните счетоводни стандарти и тълкуванията на Постоянния комитет за разясняване (ПКР), одобрени от Комитета по Международни счетоводни стандарти (КМСС), които ефективно са в сила на 1 януари 2015 г., и които са приети от Комисията на Европейския съюз.

За текущата финансова година дружеството е приело всички нови и/или ревизирани стандарти и тълкувания, издадени от Съвета по Международни счетоводни стандарти (СМСС) и респ. от Комитета за разяснения на МСФО, които са били уместни за неговата дейност.

ЦЕНТРАЛЕН ДЕПОЗИТАР АД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА 2015 ГОДИНА

От възприемането на тези стандарти и/или тълкувания, в сила за годишни периоди започващи на 1 януари 2015 г., не са настъпили промени в счетоводната политика на дружеството, както и в установените оповестявания, класификация или оценка на отделните отчетни обекти и операции.

Тези стандарти и тълкувания включват:

- *Подобрения в МСФО Цикъл 2011-2013 (м.декември 2013 г.) - подобрения в МСФО 1, МСФО 3, МСФО 13, МСС 40 (в сила за годишни периоди от 01.07.2014 г. – приети от ЕК от 01.01.2015 г.).* Тези подобрения внасят частични промени и редакции в съответните стандарти, основно с цел да премахнат съществуваща непоследователност или неясноти в правилата на приложение и изискванията на отделните стандарти, както и да се внесе по-прецизна терминология на понятия. Основно промените са насочени към следните обекти или операции: а) право на дружество преминаващо по МСФО за първи път да прилага стандарти, които все още не са влезли в сила, ако самите стандарти позволяват по-ранно прилагане (МСФО 1); б) уточнение за неприложение на МСФО 3 за отчитане на формиране на съвместни споразумения във финансовите отчети на самите съвместни споразумения; в) разяснение относно обхвата на договорите, които са в обхвата на изключението за група финансови активи и пасиви с нетиращи позиции спрямо пазарен и кредитен риск (МСФО 13); г) уточнение при третирането на една сделка, която отговаря едновременно на критериите и на МСФО 3 и се отнася за инвестиционни имоти съгласно МСС 40, че следва да има поотделно приложение на двата стандарта независимо един от друг (МСС 40).
- *КРМСФО 21 Задължения за данъци и такси (в сила за годишни периоди от 1.01.2014 г. – приет от ЕК в сила за годишни периоди от 17.06.2014 г.) – относно налози от страна на правителството.* Това разяснение дава насоки относно критериите за признаване на задължения за държавни такси, данъци, и други подобни суми, наложени от страна на държавата във връзка със закони и регулации, които са извън обхвата на МСС12.

Към датата на издаване за одобряване на този финансов отчет са издадени, но не са все още в сила за годишни периоди, започващи на 1 януари 2015 г., няколко нови стандарти и разяснения, както и променени стандарти и разяснения, които не са били приети за по-ранно приложение от дружеството. От тях ръководството е преценило, че следните биха имали потенциален ефект в бъдеще за промени в счетоводната политика и класификацията и стойностите на отчетни обекти във финансовите отчети на дружеството за следващи периоди, а именно:

- *МСФО 9 Финансови инструменти* (в сила за годишни периоди от 01.01.2018 г. - не е приет от ЕК);
- *МСФО 7 (променен) Финансови инструменти: Оповестявания* – относно облекчението за преизчислението на сравнителни периоди и свързаните с тях

оповестявания при прилагането на МСФО 9 (в сила за годишни периоди от 01.01.2018 г. - не е приет от ЕК);

- *Подобрения в МСФО Цикъл 2010-2012* (м.декември 2013 г.) - подобрения в МСФО 2, МСФО 3, МСФО 8, МСФО 13, МСС 16, МСС 24, МСС 38 (в сила за годишни периоди от 01.07.2014 г. – приети от ЕК за годишни периоди от 01.02.2015 г.).
- *МСФО 15 Приходи по договори с клиенти* (в сила за годишни периоди от 01.01.2018 г. - не е приет от ЕК). МСС 7 (променен) Отчет за паричните потоци - относно инициатива за оповестявания (в сила за годишни периоди от 01.01.2017 г. – не е приет от ЕК).
- *МСС 12 (променен) Данъци върху дохода* (в сила за годишни периоди, започващи на или след 01.01.2017 г. – не приет от ЕК) - признаването на отсрочени данъчни активи за нереализирани загуби.
- *МСС 1 (променен) Представяне на финансови отчети* - относно инициатива за оповестявания (в сила за годишни периоди от 01.01.2016 г. –приет от ЕК).

Допълнително, за посочените по-долу нови стандарти, променени стандарти и приети тълкувания, които са издадени, но все още не са в сила за годишни периоди започващи на 1 януари 2015 г., ръководството е преценило, че следните не биха имали потенциален ефект за промени в счетоводната политика и класификацията и стойностите на отчетни обекти във финансовите отчети на дружеството, а именно:

- *МСС 19 (ревизиран 2011 г.) Доходи на наети лица* (в сила за годишни периоди от 1.07.2014 г. – приет от ЕК за годишни периоди от 01.02.2015 г.);
- *МСФО 14 Отсрочени активи и пасиви по регулирани дейности* (в сила за годишни периоди от 01.01.2016 г. - ЕК отлага процеса по приемането на този междинен стандарт до издаването на финалния стандарт);
- *МСФО 16 Лизинги* (в сила за годишни периоди от 01.01.2019 г. - не е приет от ЕК);
- *Подобрения в МСФО Цикъл 2012-2014* (м.септември 2014 г.) - подобрения в МСФО 5, МСФО 7, МСС 19, МСС 34 (в сила за годишни периоди от 01.01.2016 г. –приети от ЕК);
- *МСФО 10 (променен) Консолидирани финансови отчети и МСС 28 (променен) Инвестиции в асоциирани и съвместни предприятия* - относно продажба или вноска на активи между инвеститор и негово асоциирано или съвместно предприятие (в сила за годишни периоди от 01.01.2016 г. – отложена процедура по приемане от ЕК за неопределен период);

- *МСС 27 (променен) Самостоятелни финансови отчети* - относно метод на собствения капитал в самостоятелните финансови отчети. (в сила за годишни периоди от 01.01.2016 г. –приет от ЕК);
- *МСС 16 (променен) Имоти, машини, съоръжения и МСС 41 (променен) Земеделие - относно растения-носителни* (в сила за годишни периоди от 01.01.2016 г. – приети от ЕК);
- *МСС 16 (променен) Имоти, машини, съоръжения и МСС 38 (променен) Нематериални активи* - относно а допустимите методи за начисляване на амортизация (в сила за годишни периоди от 01.01.2016 г. –приети от ЕК);
- *МСФО 11 (променен) Съвместни споразумения* - относно отчитане на придобиване на дялове в съвместни дейности (в сила за годишни периоди от 01.01.2016 г. – приет от ЕК);
- *МСФО 10 (променен) Консолидирани финансови отчети, МСФО 12 (променен) Оповестяване на участия в други предприятия и МСС 28 (променен) Инвестиции в асоциирани и съвместни предприятия* - относно изключения при консолидация от инвестиционни дружества (в сила за годишни периоди, започващи на или след 01.01.2016 г. – не са приети от ЕК);

Финансовите отчети на дружеството са изготвени на база историческата цена.

Дружеството води своите счетоводни регистри в български лев (BGN), който приема като негова отчетна валута за представяне. Данните в отчета и приложенията към него са представени в хиляди лева, освен ако нещо друго изрично не е указано.

Представянето на финансов отчет съгласно Международните стандарти за финансови отчети изисква ръководството да направи най-добри приблизителни оценки, начисления и разумно обосновани предположения, които оказват ефект върху отчетените стойности на активите и пасивите, на приходите и разходите, и на оповестяването на условни вземания и задължения към датата на отчета. Тези приблизителни оценки, начисления и предположения са основани на информацията, която е налична към датата на финансовия отчет, поради което бъдещите фактически резултати биха могли да бъдат различни от тях (като в условия на финансова криза несигурностите са по-значителни). Обектите, които предполагат по-висока степен на субективна преценка или сложност, или където предположенията и приблизителните счетоводни оценки са съществени за финансовия отчет, са оповестени в Приложение № 2.20.

2.2. Сравнителни данни

Дружеството представя сравнителна информация в този финансов отчет за една предходна година. Когато е необходимо, сравнителните данни се рекласифицират (и преизчисляват), за да се постигне съпоставимост спрямо промени в представянето в текущата година.

2.3. Функционална валута и признаване на курсови разлики

Функционалната и отчетната валута на представяне във финансовия отчет на дружеството е българският лев. От 1 юли 1997 г. левът е фиксиран в съответствие със Закона за БНБ към германската марка в съотношение BGN 1:DEM 1, а с въвеждането на еврото като официална валута на Европейския съюз - с еврото в съотношение BGN 1.95583:EUR 1.

При първоначално признаване, сделка в чуждестранна валута се записва във функционалната валута, като към сумата в чуждестранна валута се прилага обменният курс към момента на сделката или операцията. Паричните средства, вземанията и задълженията, като монетарни отчетни обекти, деноминирани в чуждестранна валута се отчитат във функционалната валута като се прилага обменният курс, публикуван от БНБ за последния работен ден на съответния месец. Към 31 декември те се оценяват в български лева като се използва заключителният обменен курс на БНБ.

Немонетарните отчетни обекти в отчета за финансовото състояние, първоначално деноминирани в чуждестранна валута, се отчитат във функционалната валута като се прилага историческият обменен курс към датата на операцията и последващо не се преоценяват по заключителен курс.

Ефектите от курсовите разлики, свързани с уреждането на търговски сделки в чуждестранна валута, или отчитането на търговски сделки в чуждестранна валута по курсове, които са различни, от тези, по които първоначално са били признати, се включват в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) в момента на възникването им, като се представят към “други доходи или загуби от дейността, нетно”.

2.4. Приходи

Приходите в дружеството се признават на база принципа за начисляване и до степента, до която и по начина, по който стопанските изгоди се придобиват от дружеството и респ. стопанските рискове се носят, както и доколкото приходите могат надеждно да се измерят.

При предоставянето на услуги, приходите се признават, отчитайки етапа на завършеност на сделката към края на всеки отчетен период, ако този етап може да бъде надеждно измерен, както и разходите, извършени по сделката и разходите за приключването ѝ. Обичайно приходите от услуги включват: приходи от такси за поддържане на регистър на акционерите/облигационерите, приходи от годишни такси за членство в Депозитара, приходи от такси по регистрация/дерегистрация на емисии ценни книжа, такси за извършване услуги на инвестиционните посредници и др. и се признават при и за периода на предоставяне на услугата.

При продажбите на дълготрайни активи приходите се признават, когато всички съществени рискове и ползи, произтичащи от тяхната собственост преминават в купувача.

Финансовите приходи се включват в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината), когато възникнат, и се състоят от: лихвени приходи по предоставени депозити с инвестиционна цел, положителните курсови разлики по валутни операции и за заемни операции, нетно. Те се представят отделно от финансовите разходи на лицевата страна на отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината). Лихвените приходи се признават както се начисляват и включва в текущите печалби и загуби пропорционално във времето на съществуването на съответния лихвоносен актив на база метода на ефективната лихва.

Лихвените приходи по текущи разплащателни сметки се включват в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината), когато възникнат, като се представят в статията “други доходи или загуби от дейността, нетно”.

Нетните разлики от промяна на валутни курсове, свързани с парични средства, търговски вземания и задължения, деноминирани в чуждестранна валута, се включват в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината), когато възникнат, като се представят нетно към “други доходи или загуби от дейността, нетно”.

Доходите от дивиденди се признават в текущите печалби и загуби и се представят в отчета за всеобхватния доход на датата, когато дружеството придобие правото да получи плащането в резултат на взето решение за разпределение на натрупани печалби и резерви от страна на акционерите (съдружниците/едноличния собственик). Приходите от дивиденди и лихви от инвестиции в дялове и ценни книжа се третираат и представят в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) като “финансови приходи”.

2.5. Разходи

Разходите в дружеството се признават в момента на тяхното възникване и на база принципите на начисляване и съпоставимост (до степента, до която това не би довело до признаване на обекти в отчета за финансовото състояние, които не отговарят на определенията за активи и пасиви).

Разходите за бъдещи периоди се отлагат за признаване като текущ разход за периода, през който договорите за които се отнасят, се изпълняват.

Финансовите разходи се включват в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината), когато възникнат, и се състоят от: лихвени разходи, вкл. банкови такси и други преки разходи по кредити и банкови гаранции, курсови разлики от валутни заеми (нетно).

Разходите, свързани с отчисленията на база /от/ приходите от дейността на дружеството за гаранционен фонд са представени на ред “други разходи” в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината).

2.6. Машини и оборудване

Машините и оборудването (дълготрайни материални активи) са представени във финансовия отчет по историческа цена на придобиване (себестойност), намалена с натрупаната амортизация и загубите от обезценка.

Първоначално оценяване

При първоначалното си придобиване машините и оборудване се оценяват по себестойност, която включва покупната цена, вкл. митническите такси и всички преки разходи, необходими за привеждане на актива в работно състояние. Преките разходи са: разходи за подготовка на обекта, разходи за първоначална доставка и обработка, разходите за монтаж, разходи за хонорари на лица, свързани с проекта, невъзстановяемите данъци и др.

Дружеството е определило стойностен праг от 700 лв., под който придобитите активи независимо, че притежават характеристиката на дълготраен актив, се третират като текущ разход в момента на придобиването им.

Последващо оценяване

Избраният от дружеството подход за последваща балансова оценка на машините и оборудването е модела на себестойността по МСС 16 – историческа цена на придобиване (себестойността), намалена с начислените амортизации и натрупаните загуби от обезценка.

Последващи разходи

Разходите за ремонти и поддръжка се признават за текущи в периода, през който са направени. Извършени последващи разходи, свързани с машини и оборудване, които имат характер на подмяна на определени възлови части и агрегати, или на преустройство и реконструкция, се капитализират към балансовата стойност на съответния актив и се преразглежда остатъчният му полезен живот към датата на капитализация. Същевременно, неамортизираната част на заменените компоненти се изписва от балансовата стойност на активите и се признава в текущите разходи за периода на преустройството.

Методи на амортизация

Дружеството използва линеен метод на амортизация на дълготрайните материални активи. Амортизирането на активите започва, когато те са на разположение за употреба. Полезният живот по групи активи е определен в съответствие с: физическото износване, спецификата на оборудването, бъдещите намерения за употреба и с предполагаемото морално остаряване и е както следва:

- компютърна техника, мобилни телефони – от 2 до 4 г.
- транспортни средства – 4 г.
- стопански инвентар – 7 г.

Определеният срок на годност на дълготрайните активи се преглежда в края на всяка година и при установяване на значителни отклонения спрямо бъдещите очаквания за срока на използването на активите, същият се коригира перспективно.

Обезценка на активи

Балансовите стойности на машините и оборудването подлежат на преглед за обезценка, когато са налице събития или промени в обстоятелствата, които показват, че те биха могли да се отличават трайно от възстановимата им стойност. Ако са налице такива индикатори, че приблизително определената възстановима стойност е по-ниска от тяхната балансова стойност, то последната се изписва до възстановимата стойност на активите. Възстановимата стойност на дълготрайните материални активи е по-високата от двете: справедлива стойност без разходи за продажба или стойност при употреба. За определянето на стойността при употреба на активите бъдещите парични потоци се дисконтират до тяхната настояща стойност като се прилага дисконтова норма преди данъци, която отразява текущите пазарни условия и оценки на времевата стойност на парите и рисковете, специфични за съответния актив. Загубите от обезценка се отчитат в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината).

Печалби и загуби от продажба

Материалните дълготрайни активи се отписват от отчета за финансовото състояние, когато се извадят трайно от употреба и не се очакват от тях бъдещи стопански изгоди или се продадат. Печалбите или загубите от продажби на отделни активи от групата на “машини и оборудване” се определят чрез сравняването на приходите от продажбата и балансовата стойност на актива към датата на продажбата. Те се посочват нетно, към “други приходи или загуби от дейността, нетно” на лицевата страна на отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината).

2.7. Нематериални активи

Нематериалните активи са представени във финансовия отчет по цена на придобиване (себестойност), намалена с натрупаната амортизация и загубите от обезценка. В техния състав са включени основно лицензии за програмни продукти, използвани в дружеството.

Методи на амортизация

В дружеството се прилага линеен метод на амортизация на нематериалните активи при определен полезен живот от 3 до 7 г.

Обезценка на активи

Балансовата стойност на нематериалните активи подлежи на преглед за обезценка, когато са налице събития, или промени в обстоятелствата, които посочват, че балансовата стойност би могла да надвишава възстановимата им стойност. Тогава обезценката се включва в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината).

Печалби и загуби от продажба

Нематериалните активи се отписват от отчета за финансовото състояние, когато се извадят трайно от употреба и не се очакват от тях бъдещи стопански изгоди или се продадат. Печалбите или загубите от продажби на отделни активи от групата на “нематериалните активи” се определят чрез сравняването на приходите от продажбата и балансовата стойност на актива към датата на продажбата. Те се посочват нетно, към “други доходи или загуби от дейността” на лицевата страна на отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината).

2.8. Инвестиции на разположение и за продажба

Дългосрочните инвестиции във финансови активи на разположение за продажба са недеривативни финансови активи, представляващи а) дългови ценни книжа с фиксирани или определяеми плащания и фиксирани матуритетни дати и б) акции и дялове от капитала на други дружества (малцинствено участие).

Първоначално оценяване

Първоначално инвестициите (финансовите активи) на разположение за продажба се признават по цена на придобиване, която е справедливата стойност на възнаграждението, което е било платено, включително преките разходи по придобиване на инвестицията – (финансовия актив).

Последващо оценяване

Притежаваните от дружеството инвестиции (финансови активи) на разположение и за продажба се оценяват последващо по справедлива стойност (Приложение № 2.19)

Дългосрочните инвестиции, представляващи дългови ценни книжа с фиксирани или определяеми плащания и фиксирани матуритетни дати последващо се оценяват и се представят в отчета за финансовото състояние по справедлива стойност при спазването на следната политика: „определяне на справедливата стойност директно на база пазарни цени (цени на дилъри) – „последна цена купува” към последния работен ден на съответния отчетния период (година), т.е. директни (некоригирани) цени (Ниво 1).

По изключение, за дружества/предприятия от затворен тип, за които е трудно да се намерят данни за аналогови пазарни сделки и/или поради обстоятелството, че бъдещото функциониране на тези дружества е свързано с определени несигурности, за да може да се направят достатъчно разумни и обосновани дългосрочни предположения за изчисляването на справедливата стойност на техните акции чрез други алтернативни оценъчни методи - се оценяват по цена на придобиване.

Ефектите от последващата преценка на ценните книжа до тяхната справедлива стойност се представят в отделен компонент на отчета за всеобхватния доход (в други компоненти на всеобхватния доход) и се признават в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) при освобождаване (продажба) от съответната инвестиция като се посочват към статията “финансови приходи” или ”финансови разходи”.

Приходите от лихви, свързани с дългосрочни инвестиции(финансови активи) на разположение за продажба, представляващи: дългови ценни книжа с фиксирани или определяеми плащания и фиксирани матуритетни дати се признават и представят на база ефективен доход в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) към статията „финансови приходи”.

Приходите от дивиденди, свързани с дългосрочни инвестиции (финансови активи), представляващи акции в други дружества (малцинствено участие) се признават като текущи приходи и представят в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) към статията „финансови приходи”.

Притежаваните инвестиции на разположение за продажба се преглеждат към края на всеки отчетен период и при установяване на условия за перманентна обезценка, същата се отразява в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) към статия „финансови разходи”.

При установяване на условия за обезценка, същата се определя като разлика между балансовата стойност и възстановимата стойност на инвестицията и се отразява в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината), освен ако през предходни периоди има формиран положителен резерв за тези инвестиции – тогава първо обезценката се покрива за сметка на този резерв и се представя нетно в отчета за всеобхватния доход (в други компоненти на всеобхватния доход).

2.9. Инвестиции в асоциирани предприятия

Дългосрочните инвестиции, представляващи акции в асоциирани предприятия, са представени във финансовия отчет по цена на придобиване (себестойност), която представлява справедливата стойност на възнаграждението, което е било платено, вкл. преките разходи по придобиване на инвестицията, намалена с натрупаната обезценка.

Притежаваните от дружеството инвестиции в асоциирани предприятия подлежат на преглед за обезценка. При установяване на условия за обезценка, същата се признава в отчета за всеобхватния доход като “финансови разходи” (в печалбата или загубата за годината).

При покупка и продажба на инвестиции в асоциирани предприятия се прилага “датата на сключване” на сделката.

Приходите от дивиденди, свързани с инвестициите в асоциирани предприятия, се признават като текущи приходи и представят в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) към статията “финансови приходи”, когато се установи правото за тяхното получаване.

Инвестициите се отписват, когато се прехвърлят правата, които произтичат от тях на други лица при настъпването на правните основания за това и по този начин се загубва значителното влияние върху стопанските изгоди от съответния конкретен тип инвестиции. Печалбата/(загубата) от продажбата им се представя съответно към “финансови приходи” или “финансови разходи” в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината).

2.10. Търговски и други вземания

Търговските вземания се отчитат и представят във финансовия отчет по справедлива стойност на база стойността на оригинално издадената фактура (себестойност), намалена с размера на обезценката за несъбираеми суми.

Приблизителната оценка за загуби от съмнителни и несъбираеми вземания се прави, когато за събираемостта на цялата сума или на част от нея съществува висока несигурност. Несъбираемите вземания се изписват, когато правните основания за това настъпят. Когато дадено вземане се прецени като напълно несъбираемо, то се изписва за сметка на коректива (Приложение № 2.16.1).

2.11. Парични средства и парични еквиваленти

Паричните средства и еквиваленти на дружеството включват касовите наличности, разплащателните сметки и предоставените срочни депозити в банки, или с оригинален матуритет до 3 месеца, или средствата по които са свободно разполагаеми от дружеството съгласно условията на договореностите с банките по време на депозита, независимо от оригиналния срок /матуритет/ на съответния депозит. (Приложение № 2.16.1).

Депозитите в банки представляват вземания от банки по инвестирани свободни парични ресурси под формата на срочни депозити с оригинален матуритет до 3 месеца, със средствата по които дружеството няма свободен достъп по време на съответния депозит и/или условията са рестриктивни.

Депозитите се оценяват и се представят в отчета за финансовото състояние по амортизируема стойност.

Паричните средства на Фонда за гарантиране на сетълмента са паричните средства по сметки на Централния депозитар, които са дължими на участниците в системата за сетълмент при прекратяване на членството. (Приложение 2.11 и 19).

За целите на изготвянето на отчета за паричните потоци се прилагат следните правила:

- от паричните средства и паричните еквиваленти се изключват: а) начислените лихви по предоставени срочни депозити в банки, ако и доколкото при евентуалното предсрочно прекратяване на договора с банката за предоставен депозит, дружеството би загубило начислената към 31 декември лихва; б) паричните средства по срочни банкови депозити с оригинален матуритет над 3 месеца, по които дружеството има ограничения или съществени санкции и рестрикции за свободно разполагане по време на срока на депозита; както и в) паричните средства по сметки, които са трайно блокирани;

- паричните постъпления от клиенти и паричните плащания към доставчици са представени брутно, с включен ДДС (20%) в промените на активите и пасивите, участващи в оперативната дейност;
- платените суми за ДДС по доставка на машини, оборудване и нематериални активи, с право на възстановяване, са представени като плащания към доставчици в измененията на търговски и други задължения, в промените на активите и пасивите, участващи в оперативната дейност;
- получените лихви по разплащателни сметки са представени в измененията на активите и пасивите, участващи в оперативната дейност;
- получените лихви от предоставени срочни депозити в банки са представени в инвестиционна дейност, доколкото по съдържание тези операции представляват инвестиране на свободни ресурси на дружеството;
- паричните потоци на Фонда за гарантиране на сетълмента са включени в паричните потоци от оперативната дейност и съответно – тяхното изменение е представено и отделено от изменението на общите парични потоци.

2.12. Гаранционни фондове

Гаранционен фонд за обезщетяване на вреди

Централният депозитар създава специфичен гаранционен фонд за обезщетяване на вреди, възникнали при осъществяване на неговата дейност и причинени на емитенти и притежатели на ценни книжа - в резултат на виновни действия или бездействие от страна на неговите служители, както и за вреди, причинени при загубата на данни относно безналични ценни книжа. Този фонд се формира в рамките на дружеството и на база Закона за публично предлагане на ценни книжа (ЗППЦК - чл.132).

Средствата в гаранционния фонд се формират, както следва:

- до 29.07.2011 г.: а) вноски от членовете на Централния депозитор; и б) 50% от превишението на приходите над разходите за съответния период; и
- за периода след 30.07.2011 г. – 31.12.2015 г. а) вноски от членовете на Централния депозитор; и б) 1% на база реализираните през съответния период приходи от дейността.

Всеки член на Централния депозитар е длъжен да направи встъпителна парична вноска в гаранционния фонд, както и годишна парична вноска в размер, определен в Правилника на Депозитара. Тези средства на гаранционния фонд, формирани от вноски на членовете на Депозитара, имат характер и се представят като задължение, доколкото са дължими и възстановими на членовете му в момента на доброволно прекратяване на членството им в Депозитара (Приложение № 25).

Други източници за попълване на средствата в този гаранционен фонд на Централния депозитор са средствата, получени под формата на заеми, дарения, чуждестранна помощ и други. Тези средства, както отчисленията от доходите/приходите на дружеството /т."б" по-

горе/ не са възстановими на членовете на Депозитара, и поради това се представят като отделен компонент на собствения капитал (Приложение № 19).

Средствата на този гаранционен фонд се инвестират основно в банкови депозити и в ценни книжа, издадени или гарантирани от българската държава. Текущият контрол върху инвестирането на средствата на фонда се осъществява от Съвета на директорите на Депозитара, като тези решения в оперативен план се привеждат в действие от изпълнителния директор на дружеството.

Фонд за гарантиране на сетълмента на финансови инструменти

Централният депозитар е оператор на Фонд за гарантиране на сетълмента на финансовите инструменти, който гарантира приключване на сделките с финансови инструменти, сключени на регулиран пазар на финансови инструменти. Той се формира в рамките на дружеството въз основа на изменение в Наредба № 8 на КФН, обнародвано в ДВ бр. 24 от 12.03.2014, в следствие на което е променен и Правилника за работа на Централния депозитар, одобрен от КФН с Решение №537 от 10.07.2014 г.

Източници на набиране на средства във фонда са първоначалните и месечните вноски от участниците в системата за сетълмент; сумите по наложените глоби за закъснение на сделки с финансови инструменти и други източници.

Средствата на гаранционния фонд са формирани от вноски на членовете на Депозитара, имат характер и се представят като задължение (Приложение № 25). При ликвидация на фонда след изплащане на задълженията му, ако такива са налице, остатъкът от неговото имущество се разпределя между членовете на фонда, участници в системата за сетълмент, съобразно направените от тях месечни вноски и натрупания доход от инвестирането на средствата, като същевременно се удържат и извършените разходи по поддържане на средствата.

Средствата на този гаранционен фонд могат да се инвестират само в ценни книжа, издадени или гарантирани от българската държава, в банкови депозити и в дългови ценни книжа, издадени от страните членки на Еврозоната с кредитен рейтинг не по-нисък от най-високия текущ кредитен рейтинг на Република България. Налице са специфични изисквания за подхода на инвестиране:

а/ не по-малко от 50 (петдесет) на сто от активите на фонда се поддържат в отделна разплащателната сметка в банката-депозитар;

б/ до 50 (петдесет) на сто от средствата на фонда се поддържат в отделни банкови депозити; като

в/ до 20 (двадесет) на сто могат да се инвестират в ценни книжа (в отделен портфейл); и

г/не по-малко от 10 (десет) на сто от активите на фонда трябва да са парични средства на безсрочни или срочни със срок до 3 месеца банкови депозити или дългови ценни книжа, издадени или гарантирани от българската държава, с остатъчен срок до падежа до 90 (деветдесет) дни.

Доходите от инвестиране на набраните средства се използват за покриване на преки административни и други разходи, свързани с дейността на фонда. Общият годишен размер на административните разходи не може да превишава размера на доходите от управление на фонда за същия период.

Контролът върху процеса по инвестиране на средствата на фонда се осъществява на текуща база от Комитета за управление на фонда, като тези решения в оперативен план се привеждат в действие от изпълнителния директор на дружеството.

2.13. Търговски и други задължения

Търговските и другите текущи задължения се отчитат и представят във финансовия отчет по стойността на оригиналните фактури (цена на придобиване), която се приема за справедливата стойност на сделката и ще бъде изплатена в бъдеще срещу получените стоки и услуги. В случаите на разсрочени плащания над обичайния кредитен срок, при които не е предвидено допълнително плащане на лихва или лихвата значително се различава от обичайния пазарен лихвен процент, задълженията се оценяват първоначално по тяхната справедлива стойност, а последващо – по амортизируема стойност, след приспадане на инкорпорираната в тяхната номинална стойност лихва, определена по метода на ефективната лихва (Приложение № 2.16.2).

2.14. Пенсионни и други задължения към персонала по социалното и трудово законодателство

Трудовите и осигурителни отношения с работниците и служителите в дружеството се основават на разпоредбите на Кодекса на труда и на разпоредбите на действащото осигурително законодателство в България.

Краткосрочни доходи

Краткосрочните доходи за наетия персонал под формата на възнаграждения, бонуси и социални доплащания и придобивки (изискуеми за уреждане в рамките на 12 месеца след края на периода, в който персоналът е положил труд за тях или е изпълнил необходимите условия) се признават като разход в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината), освен ако даден МСФО не изисква тази сума да се капитализира в себестойността на определен актив, за периода, в който е положен трудът за тях и/или са изпълнени изискванията за тяхното получаване, и като текущо задължение (след приспадане на всички платени вече суми и полагащи се удръжки) в размер на недисконтираната им сума.

Към датата на всеки финансов отчет дружеството прави оценка на сумата на очакваните разходи по натрупващите се компенсируеми отпуски, която се очаква да бъде изплатена като резултат от неизползваното право на натрупан отпуск. В оценката се включват приблизителната преценка за сумите за самите възнаграждения и на вноските по задължителното обществено и здравно осигуряване, които работодателят дължи върху тези суми.

Дългосрочни доходи при пенсиониране

Планове с дефинирани вноски

Основно задължение на дружеството като работодател в България е да извършва задължително осигуряване на наетия си персонал за фонд "Пенсии", допълнително задължително пенсионно осигуряване (ДЗПО), фонд "Общо заболяване и майчинство" (ОЗМ), фонд "Безработица", фонд "Трудова злополука и професионална болест" (ТЗПБ), фонд "Гарантиране вземания на работниците и служителите" (ГВРС) и здравно осигуряване. Размерите на осигурителните вноски се утвърждават всяка година със Закона за бюджета на ДОО и Закона за бюджета на НЗОК за съответната година. Вноските се разпределят между работодателя и осигуреното лице в съответствие с правилата от Кодекса за социално осигуряване (КСО) в съотношение 60:40 (2014 г.: 60:40).

Тези осигурителни пенсионни планове, прилагани от дружеството в качеството му на работодател, са планове с дефинирани вноски. При тях работодателят плаща месечно определени вноски в държавните фонд "Пенсии", фонд "ОЗМ", фонд "Безработица", фонд "ТЗПБ", както и в универсални и професионални пенсионни фондове - на база фиксирани по закон проценти и няма правно или конструктивно задължение да доплаща във фондовете бъдещи вноски в случаите, когато те нямат достатъчно средства да изплатят на съответните лица заработените от тях суми за периода на трудовия им стаж. Аналогични са и задълженията по отношение на здравното осигуряване.

Към дружеството няма създаден и функциониращ частен доброволен осигурителен фонд.

Дължимите от дружеството вноски по плановете с дефинирани вноски за социалното и здравно осигуряване се признават като текущ разход в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата), освен ако даден МСФО не изисква тази сума да се капитализира в себестойността на определен актив, и като текущо задължение в недисконтиран размер, заедно и в периода на полагане на труда и на начислението на съответните доходи на наетите лица, с които доходи вноските са свързани.

Планове с дефинирани доходи

Съгласно Кодекса на труда дружеството в качеството му на работодател в България е задължено да изплаща на персонала при настъпване на пенсионна възраст обезщетение, което в зависимост от трудовия стаж в предприятието може да варира между 2 и 6 брутни работни заплати към датата на прекратяване на трудовото правоотношение. По своите характеристики тези схеми представляват нефондирани планове с дефинирани доходи.

Изчислението на размера на тези задължения налага участието на квалифицирани актюери, за да може да се определи тяхната сегашна стойност към датата на финансовия отчет, по която те се представят в отчета за финансовото състояние, а респективно изменението в стойността им, се представя в отчета за всеобхватния доход като: а) разходите за текущ и минал стаж, разходите за лихва и ефектите от съкращенията и урежданията се признават веднага, в

периода, в който възникнат, и представят в текущата печалба или загуба, по статия „разходи за персонал”, а б) ефектите от последващите оценки на задълженията, които по същество представляват актюерски печалби и загуби, се признават веднага, в периода, в който възникнат, и се представят към другите компоненти на всеобхватния доход, по статия „последващи оценки на пенсионни планове с дефинирани доходи”. Актюерските печалби и загуби произтичат от промени в актюерските предположения и опита.

Към датата на всеки годишен финансов отчет дружеството назначава сертифицирани актюери, които издават доклад с техните изчисления относно дългосрочните му задължения към персонала за обезщетения при пенсиониране. За целта те прилагат кредитния метод на прогнозните единици. Сегашната стойност на задължението по дефинираните доходи се изчислява чрез дисконтиране на бъдещите парични потоци, които се очаква да бъдат изплатени в рамките на матуритета на това задължение и при използването на лихвените равнища на държавни дългосрочни облигации с подобен срок, котиращи в България, където функционира и самото дружество.

Доходи при напускане

Съгласно местните разпоредби на трудовото и осигурително законодателство в България, дружеството като работодател има задължение да изплати при прекратяване на трудовия договор преди пенсиониране определени видове обезщетения.

Дружеството признава задължения към персонала по доходи при напускане преди настъпване на пенсионна възраст, когато е демонстриран обвързващ ангажимент, на база публично анонсиран план, вкл. за реструктуриране, да се прекрати трудовият договор със съответните лица без да има възможност да се отмени, или при формалното издаване на документите за доброволно напускане. Доходи при напускане, платими повече от 12 месеца, се дисконтират и представят в отчета за финансовото състояние по тяхната сегашна стойност.

2.15. Акционерен капитал и резерви

Централен депозитар е акционерно дружество и е задължено да регистрира в Търговския регистър определен размер на акционерен капитал, който да служи като обезпечение на кредиторите на дружеството. Акционерите отговарят за задълженията на дружеството до размера на своето акционерно участие в капитала и могат да претендират връщане на това участие само при закриване на дружеството (специален правен статут – Приложение № 1.1.).

Дружеството отчита основния си капитал по номинална стойност на регистрираните в съда акции.

Съгласно изискванията на Търговския закон и Устава дружеството е длъжно да формира и **фонд Резервен**, като източниците на средства за този фонд са:

за периода 01.01.2011 – 29.07.2011г.

- 50 % от превишението на приходите над разходите за периода.
- други източници, предвидени в устава или по решение на Общото събрание.

за периода след 30.07.2011 – 31.12.2015 г.

- най-малко една десета от печалбата, която се отделя докато средствата във фонда достигнат една десета част от акционерния капитал или по-голяма част, определена по решение на Общото събрание на акционерите;
- средствата, получени над номиналната стойност на акциите при издаването им (премиен резерв);
- други източници, предвидени по решение на Общото събрание.

Средствата от **фонд Резервен** могат да се използват за покриване на реализирани загуби от текуща или предходни години. Когато средствата във фонда достигнат определения в Устава минимален размер, средствата над тази сума могат да бъдат използвани за увеличаване на капитала.

Гаранционният фонд е специфичен компонент на собствения капитал, формиран до 29.07.2011 г. за сметка на задължително разпределение на генерираните от дружеството печалби/доходи (превишението на приходите над разходите-50%), а от 30.07.2011 г. – 1% от /на база/ приходите от дейността на дружеството.

Други резерви се формират за сметка на разпределение на реализирана печалба – по решение на Общото събрание на акционерите.

До 29.07.2011 г. по закон Централен депозитар АД не е разпределял **дивиденди** за акционерите.

2.16. Финансови инструменти

2.16.1. Финансови активи

Дружеството класифицира свои финансови активи в две категории: а) “кредити и вземания”, които представляват: търговки и други вземания, предоставени депозити в банки, и парични средства и еквиваленти,; и б) “финансови активи на разположение и за продажба. Класификацията е в зависимост от същността и целите (предназначението) на финансовите активи към датата на тяхното придобиване. Ръководството определя класификацията на финансовите активи на дружеството към датата на първоначалното им признаване в отчета за финансовото състояние.

Обичайно, дружеството признава в отчета за финансовото състояние финансовите активи на датата на търгуване – датата, на която то се е обвързало (поело е окончателен ангажимент) да закупи съответните финансови активи. Всички финансови активи първоначално се оценяват по тяхната справедлива стойност плюс преките разходи по транзакцията.

Финансовите активи се отписват от отчета за финансовото състояние на дружеството, когато правата за получаване на парични средства (потоци) от тези активи са изтекли, или са прехвърлени и дружеството е прехвърлило съществената част от рисковете и ползите от собствеността върху актива на друго дружество (лице). Ако дружеството продължава да държи съществената част от рисковете и ползите, асоциирани със собствеността на даден

трансфериран финансов актив, то продължава да признава актива в отчета си за финансовото състояние, но признава също и обезпечено задължение (заем) за получените средства.

Кредити и вземания

Кредити и вземания са недеривативни финансови активи с фиксирани или установими плащания, които не се котират на активен пазар. Те се оценяват в отчета за финансовото състояние по тяхната амортизируема стойност при използването на метода на ефективната лихва, намалена с направена обезценка. Тези активи се включват в групата на текущите активи, когато матуритетът им е в рамките на 12 месеца или в един обичаен оперативен цикъл на дружеството, а останалите – като нетекущи. Тази група финансови активи включва: търговски вземания, други вземания от контрагенти и трети лица, парични средства и парични еквиваленти от отчета за финансовото състояние. Лихвеният доход по кредитите и вземанията се признава на база ефективна лихва, освен при краткосрочните вземания под 3 месеца, където признаването на такава лихва е неоснователно като несъществено и в рамките на обичайните кредитни условия. Той се представя в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината), към “други доходи от дейността” (Приложения № 2.9 и 2.10).

На датата на всеки отчет за финансовото състояние дружеството оценява дали са настъпили събития и обстоятелства, които показват наличието на обективни доказателства, налагащи обезценка на кредитите и вземанията (Приложение № 2.20)

Финансови активи на разположение и за продажба

Финансовите активи на разположение за продажба са недеривативни финансови активи, представляващи а) дългови ценни книжа с фиксирани или определяеми плащания и фиксирани матуритетни дати (държавни ценни книжа); и б) акции и дялове от капитала на други дружества (малцинствено участие) и се включват към нетекущите активи, освен ако намерението на дружеството е да ги продава в рамките на следващите 12 месеца и активно търси купувач (Приложение № 2.8).

Финансовите активи на разположение и за продажба обичайно се оценяват по *справедлива стойност* - за ценни книжа, които са борсово котирани. Справедливата стойност на тези книжа се определя чрез прилагане на борсова цена “купува” за последния ден от месеца към датата на отчета за финансовото състояние, освен ако има силно ограничен обем сделки с тях - тогава борсовите цени се коригират чрез прилагането и на други оценъчни методи. По изключение, акции и дялове от капитала на други дружества (малцинствено участие) се оценяват по *цена на придобиване* - за дружества от затворен тип, за които е трудно да се намерят данни за аналогови пазарни сделки или поради обстоятелството, че бъдещото функциониране на тези дружества е свързано с определени несигурности, за да може да се направят достатъчно разумни и обосновани дългосрочни предположения за изчисляването на справедливата стойност на техните акции чрез други алтернативни оценъчни методи.

Ефектите от преоценката до справедливата стойност, печалби или загуби, на държаните инвестиции на разположение и за продажба се отчитат в отчета за всеобхватния доход (към други компоненти на всеобхватния доход) по статия “нетна промяна в справедливата стойност на финансови активи на разположение и за продажба” и се натрупват към самостоятелен компонент на собствения капитал - ”резерв по финансови активи на разположение и за продажба”.

При установяване на последваща трайна обезценка на инвестиция на разположение и за продажба, сумата на обезценката се признава в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) като “финансови разходи”.

При всяка продажба на инвестициите от този тип реализираните печалби или загуби се признават в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) в статията “финансови приходи” или респ. “финансови разходи”.

Ефектите от рециклирането на натрупаните ефекти от промяна в справедливата стойност на държаните инвестиции на разположение и за продажба се представят към другите компоненти на всеобхватния доход (по статия “нетна промяна в справедливата стойност на финансови активи на разположение и за продажба”), нетно от тези на новите преоценки за периода.

Дивиденди по акции и дялове, класифицирани като финансови активи на разположение и за продажба, се признават и отчитат в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината), когато се установи, че дружеството е придобило правото върху тези дивиденди към статията „финансови приходи”.

Притежаваните инвестиции на разположение и за продажба се преглеждат към всяка дата на отчета за финансовото състояние дали са настъпили събития и обстоятелства, които показват наличието на обективни доказателства, че за отделен финансов актив или група активи има обезценка. Те се обезценяват, ако балансовата стойност е по-висока от очакваната им възстановима сума. Сумата на признатата загуба от обезценка е равна на разликата между цената на придобиване, намалена с плащанията и възстановимата им сума, която се приема за равна на сегашната стойност на очакваните прогнозируеми бъдещи парични потоци, дисконтирани по текущ пазарен лихвен процент или чрез нормата на доходност за сходни финансови активи, или определена чрез приложението на друг подходящ за инструмента оценъчен метод и модел.

2.16.2. Финансови пасиви и инструменти на собствен капитал

Дружеството класифицира дългови инструменти и инструменти на собствен капитал или като финансови задължения или като собствен капитал в зависимост от същността и условията в договор със съответния контрагент относно тези инструменти.

Финансови пасиви

Финансовите пасиви включват заеми (кредити), задължения към доставчици и други контрагенти, вкл. задълженията, свързани с първоначалните и последващи вноски на инвестиционните посредници в Гаранционния фонд. Първоначално те се признават в отчета за финансовото състояние по справедлива стойност, нетно от преките разходи по транзакцията, а последващо – по амортизируема стойност по метода на ефективната лихва (Приложение № 2.13).

2.17. Данъци върху печалбата

Текущите данъци върху печалбата са определени в съответствие с изискванията на българското данъчно законодателство - Закона за корпоративното подоходно облагане за печалбата. За дружеството първият данъчен период е 30.07 - 31.12.2011 г., съобразно променения данъчен статут на Депозитара с промените на ЗППЦК (Приложение № 1.1). Номиналната данъчна ставка за 2015 г. е 10 % (2014 г.: 10%).

Отсрочените данъци върху печалбата се определят чрез прилагане на балансовия метод за определяне на задължението относно всички временни разлики на дружеството към датата на финансовия отчет, които съществуват между балансовите стойности и данъчните основи на отделните активи и пасиви.

Отсрочените данъчни пасиви се признават за всички облагаеми временни разлики, с изключение на тези, породили се от признаването на актив или пасив, който към датата на стопанската операция не е повлиял върху счетоводната и данъчната печалба/(загуба).

Отсрочените данъчни активи се признават за всички намаляеми временни разлики и за неизползваните данъчни загуби, до степента, до която е вероятно те да се проявят обратно и да бъде генерирана в бъдеще достатъчна облагаема печалба или да се проявят облагаеми временни разлики, от които да могат да се приспаднат тези намаляеми разлики, с изключение на разликите, породили се от признаването на актив или пасив, който към датата на стопанската операция не е повлиял върху счетоводната и данъчната печалба/(загуба).

Балансовата стойност на всички отсрочени данъчни активи се преглежда на всяка дата на отчета за финансовото състояние и се редуцира до степента, до която е вероятно те да се проявят обратно и да се генерира достатъчно облагаема печалба или проявяващи се през същия период облагаеми временни разлики, с които те да могат да бъдат приспаднати или компенсирани.

Отсрочените данъци, свързани с обекти, които са отчетени като други компоненти на всеобхватния доход или капиталова позиция в отчета за финансовото състояние, също се отчитат директно към съответния компонент на всеобхватния доход или балансовата капиталова позиция.

Отсрочени данъчни активи на дружеството се представят нетно срещу негови отсрочени данъчни пасиви, когато и доколкото то се явява за тях данъчния платец в съответната юрисдикция, и то само тогава, когато дружеството има законно право да извършва или получава нетни плащания на текущи данъчни задължения или вземания по данъците върху печалбата.

Отсрочените данъчни активи и пасиви се оценяват на база данъчните ставки и основи, които се очаква да се прилагат за периода и типа операции, през които активите се очаква да се реализират, а пасивите - да се уредят (погасят), на база данъчните закони, които са в сила или с голяма степен на сигурност се очаква да са в сила, и по данъчни ставки на държавата, в чиято юрисдикция се очаква да се реализира съответният отсрочен актив или пасив.

Към 31.12.2015 г. отсрочените данъци върху печалбата на дружеството са оценени при ставка, валидна за 2016 г., която е в размер на 10 %.

2.18. Правителствени финансираня

Безвъзмездни помощи от публични институции (общински, държавни и международни, вкл. по реда на използване на Европейските фондове и програми) се признават първоначално като отсрочен доход (финансиране) в отчета за финансовото състояние, когато е налице разумна сигурност, че то ще бъде получено от дружеството, и че последното е спазило и спазва условията и изискванията по дарението. Те се посочват в състава на текущите или нетекущи пасиви в зависимост за кои бъдещи отчетни периоди се отнасят и респ. покриват разходи.

Правителствени финансираня, свързани с компенсиране на направени разходи, се признават в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) на систематична база за същия период, през който са признати и разходите – в състава на „други доходи от дейността“.

Правителствени финансираня, свързани с компенсиране на инвестиционни разходи за придобиване на актив, се признават в отчета за всеобхватния доход (в текущите печалби и загуби) на систематична база за целия период на полезен живот на актива, обичайно в размера на призната в разходите амортизация – в състава на „други доходи от дейността“.

2.19. Оценяване по справедлива стойност

Някои от активите и пасивите на дружеството се оценяват и представят и/или само оповестяват по справедлива стойност за целите на финансовото отчитане. Такива са финансовите активи на разположение и за продажба и определени търговски и други вземания и задължения, които се оценяват на повтаряема база.

Справедливата стойност е цената, която би била получена при продажбата на даден актив или платена при прехвърлянето на пасив в обичайна сделка между независими пазарни участници на датата на оценяването. Справедливата стойност е изходяща цена и се базира на предположението, че операцията по продажбата ще се реализира или на основния пазар за този актив или пасив, или в случай на липса на основен пазар – на най-изгодния пазар за актива или пасива. Както определеният като основен, така и най-изгодният пазар са такива пазари, до които дружеството задължително има достъп.

Измерването на справедливата стойност се прави от позицията на предположенията и преценките, които биха направили потенциалните пазарни участници, когато те биха

определяли цената на съответния актив или пасив, като се допуска, че те биха действали за постигане на най-добра стопанска изгода от него за тях.

Дружеството прилага различни оценъчни техники, които биха били подходящи спрямо спецификата на съответните условия, и за които разполага с достатъчна база от входящи данни, като се стреми да използва в максимална степен наличната публично наблюдаема информация и респ. – да минимизира използването на ненаблюдаема информация. То използва основно приходния подход, като най-често прилаганата оценъчна техника е методът на дисконтираните парични потоци.

Справедливата стойност на всички активи и пасиви, които се оценяват и/или оповестяват във финансовите отчети по справедлива стойност, се категоризира в рамките на следната йерархия на справедливите стойности, а именно:

- Ниво 1 – Котиран (некоригиран) пазарни цени на активен пазар за идентични активи или пасиви;
- Ниво 2 – Оценъчни техники, при които се използват входящи данни, които са различни от директно котиран цени, но са пряко или косвено достъпни за наблюдение, вкл. когато котираните цени са обект на значителни корекции; и
- Ниво 3 – Оценъчни техники, при които се използват входящи данни, които в значителната си част са ненаблюдаеми.
- Дружеството прилага основно справедлива стойност Ниво 1 и Ниво 3 .

Притежаваните от дружеството инвестиции под формата на финансови активи на разположение за продажба, представляващи дългови ценни книжа с фиксирани или определяеми плащания и фиксирани матуритетни дати (държавните ценни книжа - облигации), , се оценяват и представят в отчета за финансовото състояние по справедлива стойност (Ниво 1), доколкото за тях има активен пазар, с достатъчни обеми и честота на сделките, както и текущо наблюдаеми пазарни и ценови данни.

Политиката на оценяване на дружеството предвижда избор между по-ниската от двете стойности за съответния вид емисия облигации:

а) за глобалните емисии облигации:

- последна „цена купува” на съответните емисии облигации, публикувана от международни информационни агенции в областта на финансовите инструменти Bloomberg за последния работен ден от отчетния период (година) и

- „медианната стойност” на поне три допълнителни котировки на последна „цена купува” за последния работен ден от отчетния период (година), получени от активно търгуващи дилъри (български банки и инвестиционни посредници) на съответната емисия облигации.

б) емисии облигации, търгувани на вътрешен пазар:

- последна „цена купува” на съответните емисии облигации, публикувана от международни информационни агенции в областта на финансовите инструменти/ Reuters или Bloomberg/ за последния работен ден от отчетния период (година) и

- „най-ниската стойност” на поне три допълнителни котировки на последна „цена купува” за последния работен ден от отчетния период (година), получени от активно търгуващи дилъри (български банки и инвестиционни посредници) на съответната емисия облигации.

За тези активи и пасиви, които се оценяват по справедлива стойност във финансовите отчети на повтаряема база, дружеството прави преценка към датата на всеки отчет дали е необходим трансфер в нивата на йерархия на справедливата стойност на даден актив или пасив в зависимост от разполагаемите и използваните към тази дата входящи данни.

В дружеството са разработени вътрешни правила и процедури по измерването на справедливата стойност на различните видове активи и пасиви.

На датата на всеки финансов отчет съобразно счетоводната политика на дружеството се прави от определено лице общ анализ на предварително събрана информация за движението в стойностите на активите и пасивите, които подлежат на оценка или оповестяване по справедлива стойност, за типа налични данни и възможните фактори за наблюдаваните промени, и се предлага за одобрение пред изпълнителните директори на дружеството подхода за измерване на справедливите стойности на съответните активи и пасиви към тази дата. При необходимост това се консултира изрично с външни оценители.

Резултатите от оценъчния процес на измерване на справедливата стойност се представят на независимите одитори на дружеството.

За целите на оповестяванията на справедливата стойност, дружеството е групирало съответните си активи и пасиви на база тяхната същност, основни характеристики и рискове, както и на йерархичното ниво на справедливата стойност.

2.20. Преценки от определящо значение при прилагане счетоводната политика на дружеството. Ключови приблизителни оценки и предположения с висока несигурност

2.20.1 Признание на приходи от такси за поддържане актуална информация на книги на акционерите /облигационерите

Съгласно целите на дейността му дружеството има право да събира месечна такса за регистрирани емисии на безналични финансови инструменти, чиято събираемост е свързана с високи несигурности. За всяка отчетна година неговото ръководство прави специално проучване и анализ за оценка на вероятността за събираемостта на този вид приходи, като групира контрагентите си в три категории.

За случаите, при които се определи висока несигурност за получаване на входящи парични потоци и стопански изгоди поради сериозни затруднения с фирмите-платци, особено когато те са в статут на ликвидация и/или процедура по несъстоятелност, признаването на

прихода се прави частично или изцяло се отлага до датата на неговото евентуално реално събиране (плащане от съответната фирма-задължено лице).

Размерът на такива поддържащи такси, непризнати като приходи за 2015 г. е 285 х.лв. (2014 г.: 303 х.лв.).

2.20.2 Обезценки на вземания

Провизия за обезценка на търговски вземания се формира когато са налице обективни доказателства, че дружеството няма да може да събере цялата сума по тях съгласно оригиналните условия на вземанията. Значителни финансови затруднения на длъжника по вземането, вероятност длъжникът да влезе в процедура по несъстоятелност, или друга финансова реорганизация, неизпълнението или просрочието в плащането повече от 180 дни се вземат под внимание от ръководството, когато се определя и класифицира дадено вземане за обезценка. Стойността на обезценката е разликата между балансовата стойност на даденото вземане и сегашната стойност на прогнозираните бъдещи парични потоци, дисконтирани по оригинален ефективен лихвен процент. Обичайните проценти на обезценка варират между 25%, 50% до 100%. Те подлежат на детайлен анализ всяка година, като се проследяват тенденциите и се оценяват ефектите на настъпилите промени в текущите условия и фактори, които влияят върху събираемостта, като се преценява необходимостта от корекция. Балансовата стойност се коригира чрез използването на корективна сметка, където се натрупват всички обезценки (Приложение № 2.10, 2.16.1 и 17), а сумата на загубата от обезценка за периода се признава в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) към други разходи. В случаите на последващо възстановяване на обезценка то се посочва с отрицателен знак към “други разходи” за сметка на намаление на коректива.

Признатата сума на загубите и обезценките от несъбираемост на търговски вземания за 2015 г. е 32 х. лв., а за 2014 г. – 37 х. лв.

2.20.3 Парични средства на Фонда за гарантиране на сетълмента в банка под специален надзор

Към 31.12.2015 г. средствата на Фонда за гарантиране на сетълмента по сметки в банки са в размер на 1,071 х.лв. (Приложение 19.1). Част от тези парични средства на стойност 633 х.лв. са в банка, обявена в несъстоятелност. Рискът от инвестирането на средствата на Фонда за гарантиране на сетълмента се поема от неговите членове, задълженията, към които към 31.12.2015 са в размер на 1,081 х.лв. (Приложение 2.11 и Приложение 25). Статусът на сметката в банката, обявена в несъстоятелност, по която са вложени тези парични средства, и възможностите за тяхното възстановяване все още са в процес на изясняване със синдиците на банката. Също така в процес на уточняване и с Фонда за гарантиране на влоговете и със синдиците на обявената в несъстоятелност банка е статутът и гарантираността на паричните средства на Фонда за гарантиране на сетълмента. Поради това ръководството на Депозитара е

преценило тази сума все още да не пристъпва към се нетиране срещу задължения към членовете на Фонда към 31.12.2015 г., вкл. при тяхното представяне в отчета за финансовото състояние.

Също така Комитетът по управление на Фонда за гарантиране на сетълмента на финансови инструменти към Депозитара е взел решение и е информирал своите членове за временно спиране на възстановяване на средствата по индивидуални партии на участниците във Фонда, в случаите на прекратяване на членството.

2.20.4. Провизии

По откритите граждански иски срещу дружеството, по които все още не са заведени съдебни дела, ръководството е преценило, съвместно с адвокатите му, че на настоящия етап вероятността и рисковете за негативен изход по тези дела е много нисък, поради което не са признати провизии за задължения в отчета за финансовото състояние към 31 декември 2015 г. (*Приложение № 31*).

3. ПРИХОДИ ОТ ДЕЙНОСТТА

Приходите от предоставяне на услуги включват:

	<i>2015</i>	<i>2014</i>
	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>
Такси за поддържане на регистър	900	957
Вписване на особенни залози	229	214
Такси за извършване на услуги на инвестиционни посредници - членове на Централен депозитар АД	225	320
Годишна такса за членство в Централен депозитар АД	140	143
Такси по агентски услуги в качеството на Централен депозитар за трансфериране на лихви и дивиденди	140	136
Такси по регистрация и deregистрация на емисии от ценни книжа	112	139
Такси от закриване на партида на емитенти	31	49
Такси за регистрационен агент	14	14
Справки и други услуги	56	81
Общо	1,847	2,053

4. ДРУГИ ДОХОДИ ОТ ДЕЙНОСТТА

Другите доходи от дейността включват:

	<i>2015</i>	<i>2014</i>
	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>
Приходи от финансираня	25	25
Отписани задължения с изтекъл давностен срок	6	47
Приходи от обучения	5	-
Общо	36	72

5. РАЗХОДИ ЗА МАТЕРИАЛИ

Разходите за материали включват:

	<i>2015</i>	<i>2014</i>
	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>
Канцеларски материали и консумативи	14	16
Активи под стойностен праг	4	7
Гориво	6	5
Общо	24	28

6. РАЗХОДИ ЗА ВЪНШНИ УСЛУГИ

Разходите за външни услуги включват:

	2015 BGN '000	2014 BGN '000
Наеми и охрана	133	126
Информационно обслужване	69	67
Комуникация при трансфер на информация	56	46
Годишни такси за членство	22	26
Телекомуникационни услуги	21	25
Ел. енергия и топлоенергия	20	21
Такса RINGS	20	20
Текущи ремонти	25	14
Поддръжка и почистване	18	16
Одиторски услуги	13	12
Юридически услуги	11	3
Годишна такса за осъществяване на общ финансов контрол от КФН	8	8
Застраховки	7	6
Пощенски услуги	5	7
Банкови такси	7	5
Консултантски услуги	4	5
Други услуги	37	53
Общо	476	460

7. РАЗХОДИ ЗА ПЕРСОНАЛА

Разходите за персонала включват:

	2015 BGN '000	2014 BGN '000
Възнаграждения и заплати	912	990
Вноски по социалното осигуряване	119	121
Социални придобивки и надбавки	29	30
Начислени/(възстановени) суми за задължения към персонала при пенсиониране (Приложение № 22)	3	3
Начислени суми за неизползвани платени отпуски	23	24
Начислени суми за осигуровки върху отпуски	3	3
Общо	1,089	1,171

8. ДРУГИ РАЗХОДИ ЗА ДЕЙНОСТТА

Другите разходи за дейността включват:

	<i>2015</i> <i>BGN '000</i>	<i>2014</i> <i>BGN '000</i>
Данък върху добавена стойност	77	74
Обучения	41	33
Командировки	37	33
Отчисления за Гаранционен фонд (Приложение № 19)	18	20
Обезценки на вземания, нетно (Приложение № 17)	16	3
Разходи за представителни цели	5	5
Други	10	17
Общо	204	185

9. ФИНАНСОВИ ПРИХОДИ И РАЗХОДИ

Финансовите приходи и разходи включват:

	<i>2015</i> <i>BGN '000</i>	<i>2014</i> <i>BGN '000</i>
Финансови приходи	146	151
Приходи от лихви по депозити и текущи банкови сметки	104	151
Приходи от лихви по инвестиции на разположение за продажба	22	-
Приходи от лихви по цедирани вземания	20	-
Финансови разходи	(3)	(258)
Отрицателни курсови разлики	(3)	-
Сkonto по цедиран банков депозит (Приложение 15)	-	(258)
Общо	143	(107)

10. РАЗХОД ЗА ДАНЪК ВЪРХУ ПЕЧАЛБАТА

Отчет за всеобхватния доход (печалба или загуба за годината)	2015 BGN '000	2014 BGN '000
Данъчна печалба за годината по данъчна декларация	<u>137</u>	<u>55</u>
Текущ разход за данък върху печалбата за годината	13	5
<i>Отсрочени данъци върху печалбата от: Възникване и обратно проявление на временни разлики</i>	<u>(5)</u>	<u>(3)</u>
Общо разход за данък върху печалбата, отчетен в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината)	<u>8</u>	<u>2</u>
Равнение на разхода за данъци върху печалбата определен спрямо счетоводния резултат		
Счетоводна печалба за годината	<u>78</u>	<u>19</u>
Данъци върху печалбата – 10% (2014: 10%)	8	2
Общо разход за данък върху печалбата, отчетен в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината)	<u>8</u>	<u>2</u>

11. МАШИНИ И ОБОРУДВАНЕ

	Компютърна техника		Транспортни средства		Офис обзавеждане и оборудване		Общо	
	2015	2014	2015	2014	2015	2014	2015	2014
	BGN '000	BGN '000	BGN '000	BGN '000	BGN '000	BGN '000	BGN '000	BGN '000
Отчетна стойност								
Салдо на 1 януари	465	544	95	95	45	45	605	684
Придобити	5	-	26	-	-	-	31	-
Отписани	(1)	(79)	-	-	(2)	-	(3)	(79)
Салдо на 31 декември	469	465	121	95	43	45	633	605
Натрупана амортизация								
Салдо на 1 януари	(391)	(425)	(36)	(12)	(37)	(35)	(464)	(472)
Начислена амортизация за годината	(40)	(45)	(29)	(24)	(2)	(2)	(71)	(71)
Отписана амортизация	1	79	-	-	2	-	3	79
Салдо на 31 декември	(430)	(391)	(65)	(36)	(37)	(37)	(532)	(464)
Балансова стойност на 31 декември	39	74	56	59	6	8	101	141
Балансова стойност на 1 януари	74	119	59	83	8	10	141	212

Отчетната стойност на напълно амортизираните машини и оборудване, представени в отчета за финансовото състояние към 31.12.2015 г. е 338 х. лв. (31.12.2014 г.: 324 х. лв.).

12. НЕМАТЕРИАЛНИ АКТИВИ

	<i>Програмни продукти</i>		<i>Активи в процес на придобиване</i>		Общо	
	2015	2014	2015	2014	2015	2014
	BGN '000	BGN '000	BGN '000	BGN '000	BGN '000	BGN '000
<i>Отчетна стойност</i>						
Салдо на 1 януари	525	529	-	6	525	535
Придобити	-	6	66		66	6
Трансфер от активи в процес на придобиване	-	6	-	(6)	-	-
Отписани	-	(16)	-	-	-	(16)
Салдо на 31 декември	525	525	66	-	591	525
<i>Нагрупана амортизация</i>						
Салдо на 1 януари	(307)	(239)	-	-	(307)	(239)
Начислена амортизация за годината	(84)	(84)	-	-	(84)	(84)
Отписана амортизация за годината	-	16	-	-	-	16
Салдо на 31 декември	(391)	(307)	-	-	(391)	(307)
Балансова стойност на 31 декември	134	218	66	-	200	218
Балансова стойност на 1 януари	218	290	-	6	218	296

Отчетната стойност на напълно амортизираните нематериални активи към 31.12.2015 г., които се използват в дейността на дружеството е 62 х.лв. (31.12.2014 г.: 62 х. лв.).

Нематериалните активи в процес на придобиване включват разходи по изработване на Информационна платформа за електронно провеждане на общи събрания.

13. ИНВЕСТИЦИИ НА РАЗПОЛОЖЕНИЕ ЗА И ПРОДАЖБА

Към 31 декември 2015 г. балансовата стойност на инвестициите (финансови активи) на разположение и за продажба включва:

	<i>2015</i>	<i>2014</i>
	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>
Инвестиции в дългови ценни книжа	2,027	-
Инвестиции в акции и дялове в капитала на други дружества (малцинствено участие)	2	2
	<u>2,029</u>	<u>2</u>

Към 31 декември инвестициите в дългови ценни книжа включват инвестиции в три емисии държавни ценни книжа - облигации, закупени с премия, издадени от Министерство на финансите на РБългария, както следва:

Емисия	Валута	Дата на издаване	Дата на падеж	Лихва по купон	Номинал	Справедлива стойност	Справедлива стойност
				%	EUR'000	EUR'000	BGN'000
XS1083844503	EUR	03.07.2014	03.09.2024	2.95	500	522	1,022
XS1208855616	EUR	26.03.2015	26.03.2022	2.00	200	206	402
XS1208855889	EUR	26.03.2015	26.03.2027	2.63	300	297	581

Падежът на купонните плащания на облигациите е два пъти в годината на 29 март и 29 септември до датата на падежа.

Притежаваните от дружеството инвестиции на разположение и за продажба са класифицирани в Ниво 1 на йерархия на справедливите стойности (Приложение 2.19).

Инвестициите и дялове в капитала на други дружества се отчитат по цена на придобиване намалена с натрупаната обезценка (Приложение 2.19), в Асоциацията на националните номериращи агенции.

ЦЕНТРАЛЕН ДЕПОЗИТАР АД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА 2015 ГОДИНА

Таблицата по-долу показва равнение между началните и крайните салда на справедливите стойности на Ниво 1:

	<i>Ниво 1</i>
	<i>BGN'000</i>
Финансови активи на разположение за продажба	
Салдо към 1 януари 2014 година	-
Покупки	1,958
Начислен приход от лихва по ефективен лихвен процент, включен в текущата печалба за годината (Приложение 9)	22
Нереализирана печалба, включена в друг всеобхватен доход	47
Салдо към 31 декември 2015 година	2,027

14. ИНВЕСТИЦИИ В АСОЦИИРАНИ ПРЕДПРИЯТИЯ

Към 31.12.2015 г. дружеството отчита като инвестиции в асоциирано предприятие, придобитите през 2015 г. акции в Регистър на енергийни деривативи и транзакции АД на стойност 17 х.лв. (34 % от капитала), с предмет на дейност водене и управление на регистър на данни за енергийни деривати и транзакции.

15. ДРУГИ ДЪЛГОСРОЧНИ ВЗЕМАНИЯ

Към 31 декември 2015 г. като други дългосрочни вземания в размер на 672 х.лв. - в т.ч. 375 х.лв. дългосрочна част и 297 х.лв. краткосрочна част х.лв. (към 31 декември 2014 г. - 902 х.лв. - в т.ч. 563 х.лв. дългосрочна част и 339 х.лв. краткосрочна част) са представени суми по договор за цедиране на вземане на Депозитара по депозит в банка, поставена под специален надзор през месец юни 2014 г. и в следствие обявена в несъстоятелност през април 2015 г. Сконтото по сделката, отчетено през 2014 г. е в размер на 258 х.лв. (Приложение 9).

Договорените условия са както следва:

Цесионер 1

Дата на договора:	21.10.2014 г.
Номинална стойност на вземането:	1,000 х.лв.
Продажна ст-ст:	750 х.лв.
Сkonto:	250 х.лв. (Приложение 9)
Годишна лихва:	3%
Падеж:	30.12.2018 г.
Салдо към 31 декември 2015 г.:	672 х.лв. (31.12.2014 г.: 755 х.лв.)
<i>в т.ч. вземания от лихви</i>	<i>16 х.лв. (31.12.2014 г.: 5 х.лв.)</i>

Договорът съдържа прекратителни условия, зависещи от бъдещи събития, които биха могли да настъпят във връзка със статута на банката и евентуално оспорване и отмяна на извършената цесия и прихващане.

Цесионер 2

Дата на договора:	21.10.2014 г.
Номинална стойност на вземането:	155 х.лв.
Продажна ст-ст:	147 х.лв.
Сkonto:	8 х.лв. (Приложение 9)
Падеж:	31.12.2014 г.
Салдо към 31 декември 2015 г.:	няма (31.12.2014 г.: 147 х.лв.)

Към датата на изготвяне на настоящия годишен финансов отчет е задържана за изплащане редовната вноска, дължима към 31.12.2015 г. в размер на 94 х.лв. тъй като между страните е стартирана процедура по предоговаряне на реда на плащания по цесията чрез откриване на специална доверителна (ЕСКРОУ) сметка за акумулиране на получаваните средства, в интерес на двете страни. Процедурата се очаква да приключи до 15 април 2016 г.

16. АКТИВИ ПО ОТСРОЧЕНИ ДАНЪЦИ

Отсрочените данъци върху печалбата към 31 декември са свързани със следните обекти в отчета за финансовото състояние:

	<i>временна разлика</i>	<i>данък</i>	<i>временна разлика</i>	<i>данък</i>
	<i>31.12.2015</i>	<i>31.12.2015</i>	<i>31.12.2014</i>	<i>31.12.2014</i>
	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>
Дълготрайни активи	139	13	77	7
Начисления за неизползвани отпуски	40	4	43	4
Обезценка на вземания	80	8	92	9
Дългосрочни задължения към персонала	15	1	11	1
Активи по отсрочени данъци върху печалбата	274	26	223	21

При признаване на отсрочените данъчни активи е взета предвид вероятността отделните разлики да имат обратно проявление в бъдеще и възможностите на дружеството да генерира достатъчна данъчна печалба.

Изменението в салдото на отсрочените данъци за годината е както следва:

<i>Отсрочени данъчни активи</i>	<i>Салдо на 1 януари 2015 година</i>	<i>Признати в отчета за всеобхватния доход</i>	<i>Салдо на 31 декември 2015 година</i>
	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>
Дълготрайни активи	7	6	13
Начисления за неизползвани отпуски	4	-	4
Обезценка на вземания	9	(1)	8
Дългосрочни задължения към персонала	1	-	1
Общо	21	5	26

ЦЕНТРАЛЕН ДЕПОЗИТАР АД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА 2015 ГОДИНА

<i>Отсрочени данъчни активи</i>	<i>Салдо на 1 януари 2014 година</i>	<i>Признати в отчета за всеобхватния доход</i>	<i>Салдо на 31 декември 2014 година</i>
	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>
Дълготрайни активи	6	1	7
Начисления за неизползвани отпуски	3	1	4
Обезценка на вземания	8	1	9
Дългосрочни задължения към персонала	1	-	1
Общо	18	3	21

17. ТЪРГОВСКИ ВЗЕМАНИЯ

	<i>31.12.2015 BGN '000</i>	<i>31.12.2014 BGN '000</i>
Търговски вземания	196	226
Обезценка на несъбираеми вземания	(93)	(106)
Общо	103	120

Търговските вземания са свързани основно с такси за поддържане книга на акционерите/облигационерите по извършени услуги от Централния депозитар. Те са левови, и безлихвени. Таксите са дължими към датата на извършване на услугата, поради което всички налични вземания са с просрочие. При закъснение в изплащането на таксите за поддържане книга на акционерите/облигационерите, обичайно повече от 180 дни, дружеството приема, на база своя исторически опит със събираемостта на тези вземания, че са налице индикатори за обезценка, и започва да признава такава (чрез коректив) в отчета за всеобхватния доход (печалбата или загубата за годината) (Приложение № 2.20).

Движението на коректива за обезценка на просрочените търговските вземания е представен в таблицата по-долу:

	<i>2015 BGN '000</i>	<i>2014 BGN '000</i>
Салдо в началото на годината	106	103
Начислена обезценка	32	37
Възстановена обезценка	(45)	(34)
Салдо в края на годината	93	106

ЦЕНТРАЛЕН ДЕПОЗИТАР АД
 ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА 2015 ГОДИНА

18. ДРУГИ ТЕКУЩИ АКТИВИ

Другите текущи активи включват:

	<i>31.12.2015</i> <i>BGN '000</i>	<i>31.12.2014</i> <i>BGN '000</i>
Надвнесени суми	391	-
Предплатени разходи	18	36
Данъци за възстановяване	3	5
Други	6	5
Общо	418	46

Вземането по *надвнесени суми* е във връзка с преведени в повече суми за лихви по емисия облигации, които са възстановени януари 2016 г.

Предплатени разходи за бъдещи периоди включват застраховки, едногодишни такси и лицензи.

19. ПАРИЧНИ СРЕДСТВА И ПАРИЧНИ ЕКВИВАЛЕНТИ

19.1 *Паричните средства и паричните еквиваленти* на Фонда за гарантиране на сетълмента включват:

	<i>31.12.2015</i> <i>BGN '000</i>	<i>31.12.2014</i> <i>BGN '000</i>
Депозити с оригинален матуритет до 3 месеца	196	204
Парични средства в разплащателни сметки	875	835
Парични средства и парични еквиваленти, посочени в отчета за финансовото състояние:	1,071	1,039
Блокирани средства в банка в несъстоятелност (Приложение 2.20.3)	633	633
Парични средства и парични еквиваленти на Фонда за гарантиране на сетълмента	438	406
Нетни парични потоци на Фонда за гарантиране на сетълмента, включени в отчета за паричните потоци, в т.ч.:	32	(546)
<i>Вноски на членове в системата за сетълмент</i>	21	60
<i>Постъпления от глоби за забавен сетълмент</i>	10	7
<i>Постъпления от лихви по депозити</i>	1	20
<i>Блокирани парични средства в банка в несъстоятелност</i>	-	(633)

ЦЕНТРАЛЕН ДЕПОЗИТАР АД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА 2015 ГОДИНА

19.2 *Паричните средства и паричните еквиваленти* на Централния депозитар включват:

	<i>31.12.2015</i>	<i>31.12.2014</i>
	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>
Депозити с оригинален матуритет до 12 месеца	1,760	3,202
Парични средства в разплащателни сметки	611	3,634
Парични средства в каса	9	2
Парични средства и парични еквиваленти, посочени в отчета за финансово състояние:	2,380	6,838
Начислени, непадежирали лихви по банкови депозити	(25)	(64)
Парични средства и парични еквиваленти, посочени в отчета за паричните потоци:	2,355	6,774

Към 31.12.2015 г. паричните средства в разплащателни депозитни сметки включват парични средства на клиенти в размер на 245 х.лв. (31.12.2014 г.: 3,076 х.лв.).

Срочните депозити в банки са левови. Те имат инвестиционно предназначение, но дружеството има свободен достъп до средствата, съгласно условията на договореностите с банките по време на депозита, независимо от оригиналния срок /матуритет/ на съответния депозит.

Лихвените равнища на депозитите са в границите от 1% до 3.6% (31.12.2014: от 3.5% до 4.5%) в зависимост от сумата и срока на депозита, вида на валутата и пазарните условия.

20. СОБСТВЕН КАПИТАЛ

	<i>31.12.2015</i>	<i>31.12.2014</i>
	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>
Основен акционерен капитал	1,000	1,000
Законови резерви	1,298	1,298
Специфичен законов резерв (Гаранционен фонд)	2,407	2,389
Други резерви	150	150
Резерв по финансови активи на разположение за продажба	47	-
Нетна печалба за годината	92	32
Общо	4,994	4,869

Основен капитал

Към 31 декември 2015 г. регистрираният акционерен капитал на Централен депозитар АД възлиза на 1,000 х. лв., разпределен в 10,000 обикновени поименни акции с право на глас с номинална стойност на акция - 100 лева.

В съответствие с разпоредбата на чл.246 от Търговския закон Централен депозитар АД формира фонд „Резервен”, а съгласно чл. 132 от ЗППЦК – „Гаранционен фонд”.

Законовите резерви са формирани в съответствие с изискванията на Закона за публично предлагане на ценни книжа и Наредба № 8 на КФН за Централен депозитар на ценни книжа.

Специфичният законов резерв (Гаранционен фонд) е формиран а) от 50 % от превишението на приходите над разходите на Депозитара за периода до 29.07.2011 г., б) от вноски на членовете му, чието членство е прекратено в резултат на санкция и в) от отчисления в размер на 1 % от/на база приходите от дейността на дружеството за периода 01.01-31.12.2014 г. и за 2015 г. (Приложение № 8).

Другите резерви са формирани от разпределение на печалбата през 2015 г., съгласно Търговския закон и устава на дружеството.

Резервът “Неразпределена печалба” в размер на 86 х.лв. (31.12.2014 г.: 32 х.лв.), включва и признатата натрупана актюерска загуба в размер на 9 х.лв. (31.12.2014 г.: 9 х.лв.), отчетена при последващи оценки на планове с дефинирани пенсионни доходи във връзка с промяната в МСС 19 Пенсионни и други доходи на наети лица.

21. ПРАВИТЕЛСТВЕНИ ФИНАНСИРАНИЯ

Към 31.12.2015 г. общата сума в размер на 11 х.лв. представлява правителствено финансиране по сключен договор за безвъзмездна финансова помощ с Изпълнителната агенция за малки и средни предприятия във връзка с проект „Повишаване на конкурентоспособността на Централен депозитар АД в условията на интегриране на националните капиталови пазари в ЕС, чрез осигуряване на непрекъсваемостта и сигурността на информационните потоци и активи и сертифицирането спрямо ISO 27001:2005” по Оперативна програма „Развитие на конкурентоспособността на българската икономика”, във връзка с придобиването на компютърна техника и програмни продукти (Приложение №11 и №12).

Сумата включва текуща част в размер на 11 х.лв. (31.12.2014 г.: 11 х.лв. дългосрочна част и 25 х.лв. текуща част).

22. ЗАДЪЛЖЕНИЯ КЪМ ПЕРСОНАЛА ПРИ ПЕНСИОНИРАНЕ

Дългосрочните задължения към персонала при пенсиониране включват сегашната стойност на задължението на дружеството за изплащане на обезщетения на лица от наетия персонал към датата на отчета за финансово състояние при настъпване на пенсионна възраст.

Съгласно Кодекса на труда в България всеки служител има право на обезщетение в размер на две брутни заплати при пенсиониране, а ако има трудов стаж над 10 години в същото предприятие, обезщетението е в размер на шест брутни заплати към момента на пенсиониране.

ЦЕНТРАЛЕН ДЕПОЗИТАР АД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА 2015 ГОДИНА

Това е план с дефинирани доходи (Приложение № 2.1). За определяне на тези задължения дружеството е направило актюерска оценка, като е ползвало услугите на сертифициран актюер.

Изменението в сегашната стойност на задълженията към персонала при пенсиониране е както следва:

	<i>31.12.2015</i>	<i>31.12.2014</i>
	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>
Сегашна стойност на задълженията на 1 януари	29	25
Разход за текущ стаж	3	2
Разход за лихви	1	1
Актюерски загуби/(печалби) от последващи оценки, в т.ч.:	-	1
<i>Актюерски загуби/(печалби), възникнали от промени във финансовите предположения</i>	-	1
Сегашна стойност на задълженията на 31 декември	33	29

Начислените суми, признати в отчета за всеобхватния доход по дългосрочни доходи на персонала при пенсиониране, са както следва:

	<i>2015</i>	<i>2014</i>
	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>
Разходи за текущ трудов стаж	3	2
Разходи за лихви	1	1
Компоненти на разходите по планове с дефинирани доходи, признати в печалбата или загубата (Приложение № 7)	4	3
Ефекти от последващи оценки на задълженията към персонала при пенсиониране в т.ч. от:	-	-
Актюерски загуби от промени във финансовите предположения	-	1
Компоненти на разходите по плановете с дефинирани доходи, признати в други компоненти на всеобхватния доходи	-	1
	4	4

При определяне на настоящата стойност към 31.12.2015 г. са направени следните ключови предположения:

- за определяне на дисконтовия фактор е използвана норма на база годишен лихвен процент в размер на 3.00% (2014 г.: 3.80%). Направеното предположение се базира на данните за доходността на дългосрочните ДЦК с 10 годишен матуритет;
- предположението за бъдещо ниво на работните заплати се базира на направените бюджети и на предоставената информация от ръководството на дружеството и е 1% годишен

ръст спрямо предходния отчетен период;

- смъртност – по таблицата за смъртност на НСИ за общата смъртност на населението на България за периода 2008 г. – 2010 г.;

- темп на текучество – между 0% и 100% %, в зависимост от пола и възрастта на персонала към момента на извършване на оценката.

Този план с дефинирани доходи създава експозиция на дружеството към следните рискове: инвестиционен, лихвен, риск свързан с дълголетие и риск свързан с нарастването на работните заплати. Ръководството на дружеството ги оценява по следния начин:

- за инвестиционния – доколкото това е нефондиран план, дружеството следва да наблюдава и текущо балансира предстоящите плащания по него с осигуряването на достатъчен паричен ресурс. Историческият опит, а и структурата на задължението, показват, че необходимият по години ресурс не е съществен спрямо обичайно поддържаните ликвидни средства;

- за лихвения – всяко намаление на доходността на ДЦК с подобна срочност води до увеличение на задължението по плана;

- за риска, свързан с дълголетие – сегашната стойност на задължението към персонала при пенсиониране се изчислява прилагайки най-добрата преценка и актуална информация за смъртността на участниците в плана. Увеличението на очакваната продължителност на живота би повлияла за евентуално увеличение на задължението. През последните години се наблюдава относителна устойчивост на този показател; и

- за риска, свързан с нарастването на работните заплати – сегашната стойност на задължението към персонала при пенсиониране се изчислява прилагайки най-добрата преценка за бъдещото нарастване на работните заплати на участниците в плана. Такова увеличение би довело до увеличение на задължението по плана.

Анализът на чувствителността на основните актюерски предположения, представен по-долу се основава на разумно възможните промени в тези предположения към края на отчетния период като се приема, че останалите остават непроменени:

- ако дисконтовият процент е с 0.5% по-висок (по-нисък), това би довело до (намаление с 2 х.лв.) увеличение с 2 х.лв. на отчетеното задължението към персонала при пенсиониране към 31.12.2015 г.;

- ако очакваният ръст на заплатата се увеличи (понижи) с 0.5%, това би довело до увеличение с 1 х.лв. (намаление с 1 х.лв.) на отчетеното задължението към персонала при пенсиониране към 31.12.2015 г.;

- ако очакваното текучество на персонала се увеличи (понижи) с 1 бр. това би довело до (намаление с 2 х.лв.) увеличение с 2 х.лв. на отчетеното задължението към персонала при пенсиониране към 31.12.2015 г.

Средната продължителност на задължението по плановете за дефинирани доходи към 31.12.2015 г. е 21.72 години.

ЦЕНТРАЛЕН ДЕПОЗИТАР АД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА 2015 ГОДИНА

През следващите пет финансови години, дружеството очаква да изплати обезщетения при пенсиониране в размер на 4 х.лв., в т.ч. за 2016 г. в размер на 4 х.лв.

23. ТЪРГОВСКИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ

<i>Търговските задължения</i> включват:	31.12.2015 BGN '000	31.12.2014 BGN '000
Задължения към инвестиционни посредници	61	72
Предплатени такси от клиенти	22	26
Задължения към доставчици	18	15
Общо	101	113

Задълженията към инвестиционни посредници са свързани с поддържани от тях сметки към Депозитара съгласно целите на дейността. Те са левови, текущи и безлихвени.

Задълженията към доставчици са по доставка на услуги за 2015 г. и са левови, текущи и безлихвени.

Предплатените такси включват основно такси за поддържане регистъра на акционерите или облигационерите за 2016 г. (респ. 2015 г.).

24. ЗАДЪЛЖЕНИЯ КЪМ ТРЕТИ ЛИЦА

Задълженията към трети лица са свързани с плащания по :

	31.12.2015 BGN '000	31.12.2014 BGN '000
Задължения по плащане на дивиденди и плащане на облигационни емисии (лихви и главница)	491	2,775
Задължения по търговия на емисия права на емитенти	146	301
Общо	637	3,076

Задълженията по търговия на емисия права на емитенти представляват средствата, постъпили от продажба на права в рамките на процедури по увеличение на капитала акционерни дружества чрез емисия на права. След приключване на процедурата средствата се превеждат по сметка на съответните титуляри.

ЦЕНТРАЛЕН ДЕПОЗИТАР АД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА 2015 ГОДИНА

Задълженията по плащане на дивиденди и плащания по облигационни емисии представляват: а) средства, преведени от емитентите за извършване на съответното плащане, които към момента на изготвяне на отчета не са преведени по сметки на инвестиционните посредници за изплащане на крайните инвеститори; б) върнати от ИП неизплатени дивиденди, които Централен депозитар възстановява по сметка на емитентите.

Задълженията са текущи, безлихвени, в лева - 146 х.лв. и в евро – 491 х.лв. (31.12.2014 г.: 596 х.лв. и в евро – 2,480 х.лв.)

25. ЗАДЪЛЖЕНИЯ ПО ГАРАНЦИОННИ ФОНДОВЕ

	31.12.2015	31.12.2014
	BGN '000	BGN '000
Гаранционен фонд за обезщетяване на вреди	54	48
Фонд за гарантиране на сетълмента на финансови инструменти	1,081	1,039
Общо	1,135	1,087

Задълженията по Гаранционния фонд за обезщетяване на вреди включват първоначалните и последващите вноски на членовете на Депозитар във фонда (Приложение № 2.11).

Фонд за гарантиране на сетълмента на финансови инструменти е прехвърлен от БФБ София АД на 01.10.2013 г. съгласно изменение в нормативната уредба, регулираща дейността на Централния депозитар АД (Приложение № 1.2. и № 2.11), както и на база на сключени индивидуални анекси към договорите за набиране на задължения на членовете на БФБ, свързани с прекратяване на гаранционния фонд към БФБ и създаване на Фонд за гарантиране на сетълмента към Централния депозитар АД от 1.10.2013 г.

Задълженията по него включват първоначалните и последващите вноски на членовете на Системата за клиринг и сетълмент (Приложение 2.11).

26. ЗАДЪЛЖЕНИЯ КЪМ ПЕРСОНАЛА И СОЦИАЛНОТО ОСИГУРЯВАНЕ

Задълженията към персонала и социалното осигуряване включват:

	31.12.2015	31.12.2014
	BGN '000	BGN '000
Задължения по неизползвани компенсирани отпуски	53	56
Задължения за социално осигуряване върху неизползван отпуск	8	8
Общо	61	64

27. ЗАДЪЛЖЕНИЯ ЗА ДАНЪЦИ

	31.12.2015 BGN '000	31.12.2014 BGN '000
Данъци при източника	3	2
ДДС	2	2
Общо	5	4

28. ДРУГИ ТЕКУЩИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ

	31.12.2015 BGN '000	31.12.2014 BGN '000
Гаранционни депозити	33	33
Задължения за съучастия	1	8
Други	6	8
Общо	40	49

Гаранционните депозити, представляват гаранционна вноска, определена от общото събрание на Депозитара на членовете на Съвета на директорите, като гаранция за тяхното управление, във връзка с изискванията на чл. 240 от Търговския закон.

29. УПРАВЛЕНИЕ НА ФИНАНСОВИЯ РИСК

В хода на обичайната си дейност дружеството може да бъде изложено на различни финансови рискове, най-важните от които са: пазарен риск (включващ валутен риск, риск от промяна на справедливата стойност и ценови риск), кредитен риск, ликвиден риск и риск на лихвено-обвързаните парични потоци. Общото управление на риска е фокусирано върху прогнозиране на резултатите от определени области на финансовите пазари за постигане на минимизиране на потенциалните отрицателни ефекти, които биха могли да се отразят върху финансовите резултати и състояние на дружеството. Политиката в тази област е свързана с извършването на оценки на пазарните обстоятелства във връзка с направените инвестиции и формите за поддържане на ликвидните средства. Част от прилаганите механизми са свързани и с анализ и търсене на приложими решения по отношение определянето на адекватни цени на услугите, предлагани от Централния Депозитар АД. Основният стремеж при управлението на рисковете е недопускането на неоправданата им концентрация.

Управлението на риска в дружеството се осъществява текущо от оперативното ръководство на дружеството съгласно политиката, определена от Съвета на директорите. Съветът на директорите е приел основни принципи на общото управление на финансовия риск, на базата на които са разработени конкретните процедури за управление на отделните специфични рискове, като валутен, ценови, лихвен, кредитен и ликвиден, и за риска при използването на недеривативни инструменти.

ЦЕНТРАЛЕН ДЕПОЗИТАР АД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА 2015 ГОДИНА

По-долу са описани различните видове рискове, на които е изложено дружеството при осъществяване на търговските му операции, както и възприетият подход при управлението на тези рискове.

Пазарен риск

а. Валутен риск

Дружеството не е изложено на валутен риск, защото почти всички негови операции и сделки са деноминирани в български лева и/или евро, доколкото последното е с фиксиран курс спрямо лева по закон.

31 декември 2015 година	<i>B USD</i> <i>BGN '000</i>	<i>в EUR</i> <i>BGN '000</i>	<i>в BGN</i> <i>BGN '000</i>	Общо BGN '000
Финансови активи				
Инвестиции на разположение и за продажба	-	2,029	-	2,029
Търговски вземания	-	-	103	103
Други текущи активи	-	391	27	418
Парични средства и парични еквиваленти	-	132	3,319	3,451
Общо финансови активи	-	2,552	3,449	6,001
Финансови пасиви				
Търговски задължения	-	-	79	79
Задължения към трети лица	-	491	146	637
Задължения по Гаранционен фонд за вреди	-	-	54	54
Задължения по Гаранционен сетълмент фонд	-	-	1,081	1,081
Други текущи задължения	-	-	40	40
Общо финансови пасиви	-	491	1,400	1,891
31 декември 2014 година				
	<i>B USD</i> <i>BGN '000</i>	<i>в EUR</i> <i>BGN '000</i>	<i>в BGN</i> <i>BGN '000</i>	Общо BGN '000
Финансови активи				
Финансови активи на разположение и за продажба	-	2	-	2
Търговски вземания	-	-	120	120
Други текущи активи	-	-	902	902
Парични средства и парични еквиваленти	3	2,520	5,354	7,877
Общо финансови активи	3	2,522	6,376	8,901
Финансови пасиви				
Търговски задължения	-	-	87	87
Задължения към трети лица	-	2,513	563	3,076
Задължения по Гаранционен фонд за вреди	-	-	48	48
Задължения по Гаранционен сетълмент фонд	-	-	1,039	1,039
Други текущи задължения	-	-	49	49
Общо финансови пасиви	-	2,513	1,786	4,299

б. Ценови риск

Депозитарът не е изложен на ценови риск за негативни промени в цените на услугите от обичайната си дейност, обект на неговите операции, защото те са специфични и за определен кръг клиенти, като има установени процедури за периодично актуализиране спрямо промените на пазара.

Дружеството е изложено на ценови риск по отношение на притежаваните от него ценни книжа, класифицирани на разположение за продажба, вкл. и поради концентрация в типа книжа. Ръководството оценява като цяло този риск като нисък поради консервативния характер на инвестициите - основно в български държавни ценни книжа. Ръководството е установило процедури за текущо наблюдение на промените в цените, доходността и матуритетната структура на притежаваните държавни ценни книжа, и респ. предприемане на своевременни мерки и действия при наличие на индикатори за по-трайни негативни тенденции, особено сега в обстановката на световната икономическа криза, респ. текущи и задълбочени анализи на обслужването на вътрешния дълг и възможностите за обслужване в бъдеще от страна на българската държава.

Анализът на чувствителността на резултатите на дружеството спрямо цените на дълговите ценни книжа, държани от него, е направен на база състоянието и структурата на инвестициите към 31 декември. Ако тези цени се бяха променили с 5 % увеличение/намаление, ефектът към тази дата би се отразил директно върху нетните активи, доколкото дълговите ценни книжа са класифицирани на разположение за продажба и тяхната преоценка се отчита директно като компонент от тях. Този ефект, нетно от отсрочени данъци би бил следният:

	31.12.2015
	BGN'000
Нетни активи (през друг компонент на всеобхватния доход – преоценъчен резерв ФА) – увеличение	101
Нетни активи (през друг компонент на всеобхватния доход – преоценъчен резерв ФА) – намаление	(101)

Ръководството на дружеството не е разглеждало възможността за инвестиции в корпоративни дългови инструменти поради неприемливия кредитен риск и ниската ликвидност. Поради дългия срок до падежа и потенциалната възможност през следващите 5 години да се наложи ползване на средствата инвестирани в дългосрочни ДЦК, ръководството е приело те да се класифицират „на разположение за продажба”, което налага периодична преоценка на тези активи и съответно отчитане на ефектите от нея в отделен преоценъчен резерв (през друг всеобхватен доход) към капитала на дружеството.

Към датата на изготвяне на отчета ръководството счита, че средствата инвестирани в дългосрочни ДЦК не са непосредствено необходими за извършването на оперативната дейност на дружеството.

Кредитен риск

Основните финансови активи на Депозитара са под формата на парични средства, по текущи и депозитни банкови сметки, търговски и други краткосрочни вземания.

Кредитният риск е свързан с риска някой от контрагентите му да не бъде в състояние да изпълни изцяло и в обичайно предвидените срокове задълженията си към него. Търговските вземания са представени в отчета за финансовото състояние в нетен размер, след приспадане на начислените обезценки по трудносъбираеми вземания. Такива обезценки са направени за вземания, при които се наблюдават събития и условия, идентифициращи загуби от несъбираемост съгласно предишен опит. За целта ръководството на Депозитара е разработило система от критерии за групиране на неговите контрагенти и респ. за оценка на събираемостта на вземанията от тях, вкл. необходимостта от признаване на обезценка и изчисляване на нейния размер.

Дружеството няма значителна концентрация на кредитен риск. Като депозитар извършва специализиран вид услуги, по-голямата част от които се осъществяват след заплащане на съответната такса.

Събираемостта на вземанията се контролира текущо и стриктно от отдел „Регистри” и отдел „Счетоводство”, съгласно установената политика на дружеството. За целта ежедневно се прави преглед на откритите позиции по клиенти, както и получените постъпления, като се извършва равнение и анализ.

За ограничаване на риска относно паричните средства и предоставени депозити, политика на дружеството е да ги разпределя по текущи сметки и депозити с различен срок в различни банкови институции в България, с висока репутация и доказана надеждност, с което избягва тяхната концентрация в една финансова институция.

Ликвиден риск

Ликвидният риск се изразява в негативната ситуация дружеството да не бъде в състояние да посрещне безусловно всички свои задължения съгласно техния падеж. То провежда консервативна политика по управление на ликвидността, чрез която постоянно поддържа оптимален ликвиден запас парични средства, добра способност на финансиране на стопанската си дейност, осъществява постоянно контролно наблюдение на фактическите и прогнозни парични потоци по периоди напред и поддържане на равновесие между матурирещите граници на активите и пасивите на дружеството. Дружеството генерира и разполага с достатъчно собствени оборотни средства и няма необходимост от привлечени средства за извършване на оперативната си дейност. Текущо матурирещът и своевременното осъществяване на плащанията се следи от финансово-счетоводния отдел, като се поддържа ежедневна информация за наличните парични средства и предстоящите плащания. Свободните средства се инвестират в срочни депозити при банки, с обичаен оригинален матурирещ от 1-12 месеца, считани за сравнително нискорискови инструменти, при относително висока доходност.

ЦЕНТРАЛЕН ДЕПОЗИТАР АД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА 2015 ГОДИНА

По-долу са представени финансовите недеривативни пасиви на дружеството в края на отчетния период, групирани по остатъчен матуритет, определен спрямо договорения матуритет и парични потоци. Таблицата е изготвена на база на недисконтирани парични потоци и най-ранна дата, на която задължението е изискуемо. Сумите включват главници и лихви.

31 декември 2015 година	<i>на виждане*</i> BGN '000	<i>до 1 м.</i> BGN '000	<i>от 1 до 3 м.</i> BGN '000	<i>от 3 м. до 6 м.</i> BGN '000	Общо BGN '000
Финансови пасиви					
Търговски задължения	-	79	-	-	79
Задължения към трети лица	-	637	-	-	637
Задължения по Гаранционен фонд*	54	-	-	-	54
Задължения по ФГС*	1,081	-	-	-	1,081
Други текущи задължения	-	40	-	-	40
Общо финансови пасиви	1,135	756	-	-	1,891

31 декември 2014 година	<i>на виждане*</i> BGN '000	<i>до 1 м.</i> BGN '000	<i>от 1 до 3 м.</i> BGN '000	<i>от 3 м. до 6 м.</i> BGN '000	Общо BGN '000
Финансови пасиви					
Търговски задължения	-	87	-	-	87
Задължения към трети лица	-	2,774	-	302	3,076
Задължения по Гаранционен фонд*	48	-	-	-	48
Задължения по ФГС* *	1,039	-	-	-	1,039
Други текущи задължения	-	49	-	-	49
Общо финансови пасиви	1,087	2,910	-	302	4,299

* Сумите са изискуеми при отписване на членовете (Приложение №2.12)

**Сумите са изискуеми при отписване на членовете. Средствата на Фонда са по сметки в банки и част от тях са в банка, обявена в несъстоятелност (Приложение № 2.12 и 2,20,3).

Риск на лихвоносните парични потоци

В структурата на активите и пасивите на дружеството основните лихвоносни финансови инструменти са паричните средства по текущи банкови сметки и предоставени срочни банкови депозити. Затова приходите и оперативните парични потоци са само до известна степен повлияни от промените в пазарните лихвени равнища. Основната част от лихвоносните активи (депозитите в банки) са с фиксиран лихвен процент, който се запазва непроменен до падежа на съответния депозит.

Към 31.12.2015 г. и към 31.12.2014 г. дружеството не е изложено на лихвен риск от своите дългосрочни и краткосрочни задължения, защото те са обичайно търговски и не са лихвоносни (и за двете представени години).

Управление на капиталовия риск

С управлението на капитала дружеството цели да създава и поддържа възможности то да продължи да функционира като действащо предприятие и да осигурява съответната възвръщаемост на инвестираните средства на акционерите и стопански ползи на другите заинтересовани лица и участници в неговия бизнес, както и да поддържа оптимална капиталова структура, за да се редуцират разходите за капитал. И през 2015 г. стратегията на ръководството на дружеството е да се работи изцяло със собствени средства, генерирани от стопанската му дейност, без да ползва привлечени заемни средства. Тя остава непроменена спрямо 2014 г.

Дружеството текущо наблюдава осигуреността и структурата на капитала си. Характерното за него е, че то традиционно финансира дейността си от собствените си генерирани печалби и чрез своите акционери, без използване на дългов капитал.

Справедлива стойност

Концепцията за справедливата стойност предполага реализиране на финансови инструменти чрез продажба на база позицията, предположенията и преценките на независими пазарни участници на основен или най-изгоден за даден актив или пасив пазар. За своите финансови активи и пасиви дружеството приема като основен пазар финансовите пазари в България. В повечето случаи, обаче, особено по отношение на търговските и други краткосрочни вземания и задължения, и банковите депозити, дружеството очаква да реализира тези финансови активи чрез тяхното цялостно обратно изплащане или респ. погасяване във времето. Затова те се представят по тяхната амортизируема стойност.

Също така, голямата част от финансовите активи и пасиви са краткосрочни по своята същност (търговски вземания, банкови депозити и търговски задължения) и поради това тяхната справедлива стойност може да се приеме, че е приблизително равна на балансовата им стойност.

Доколкото все още не съществува достатъчно пазарен опит, стабилност и ликвидност за покупки и продажби на някои финансови активи и пасиви, за тях няма достатъчно и надеждни котировки на пазарни цени. Ръководството на дружеството счита, че при съществуващите по настоящем обстоятелства представените в отчета за финансовото състояние оценки на финансовите активи и пасиви са възможно най-надеждни, адекватни и достоверни за целите на финансовата отчетност.

30. СВЪРЗАНИ ЛИЦА И СДЕЛКИ СЪС СВЪРЗАНИ ЛИЦА

Основен акционер

Държавата чрез Министерство на финансите (МФ) притежава 43.70% от акциите в основния акционерен капитал на Централния депозитар АД и заедно с държаните от МФ акции от капитала на Българска фондова борса – София АД, има статут на основен акционер.

Предприятие с квалифицирано участие от страна на държавата

Държавата чрез Министерство на финансите, притежава 50.05 % от акциите в основния акционерен капитал на Българска фондова Борса – София АД и притежава контролно влияние върху финансовата и оперативната политика на дружеството /контрол/. Последното е свързано лице с Централен депозитар АД, доколкото и в двете дружества държавата има квалифицирано участие и общи представители (директори) в съветите на директорите им. Българска Фондова Борса – София АД от своя страна също е акционер в Централен депозитар АД с 6.61 % акционерно участие.

Сделки със свързани лица

Общият размер на сделките със свързани лица са, както следва:

	<i>свързано лице</i>	<i>вид свързаност</i>	<i>2015</i>	<i>2014</i>
			<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>
Продажби на свързани лица				
Информационно обслужване	Българска Фондова Борса – София АД	Предприятие с квалифицирано участие /контрол/ от страна на държавата	6	7
Присвояване на ISIN кодове	Министерство на финансите	Основен акционер	-	1
	<i>свързано лице</i>	<i>вид свързаност</i>	<i>2015</i>	<i>2014</i>
			<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>
Доставки от свързани лица				
Наем на офис и оборудване	Българска Фондова Борса – София АД	Предприятие с квалифицирано участие /контрол/ от страна на държавата	34	104

Разчети със свързани лица

Задълженията към свързани лица към 31.12.2015 г. са в размер на 2 х.лв. (31.12.2014 г. - 2 х. лв.).

Възнаграждения на ключовия управленски персонал

Съставът на ключовия управленски персонал е оповестен в Приложение № 1.1.

Заплатите и другите краткосрочни доходи на ключовия управленски персонал за 2015 г. възлизат на 194 х.лв. (2014 г.: 192 х.лв.).

31. УСЛОВНИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ И АНГАЖИМЕНТИ

Поети ангажменти във връзка с получено финансиране

Дружеството е поело ангажимент по договор за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ за срок от 5 години след приключване на проекта за повишаване на конкурентоспособността на Централен депозитар АД в условията на интегриране на националните капиталови пазари в ЕС, чрез осигуряване на непрекъсваемостта и сигурността на информационните потоци и активи и сертифицирането спрямо ISO 27001:2005 (Приложение 21). Срокът започва да тече от 21 ноември 2012 г. и съгласно договора, проектът не трябва да претърпи значими изменения, засягащи неговата същност, условията за неговото изпълнение или пораждащи неоправдани изгоди за дружеството, както и изменения произтичащи от промяна в характера на собствеността на елемент от инфраструктурата или прекратяване на производствената дейност. При неизпълнение на тези изисквания предоставеното финансиране подлежи на възстановяване. Към датата на изготвяне на отчета всички изисквания по договора са спазени.

Граждански искиове

Съгласно ГД №16749/2015, СГС срещу Централния Депозитар АД са предявени граждански искиове от две физически лица в размер на 112 х.лв. Към момента няма насрочено дело.

32. СЪБИТИЯ СЛЕД КРАЯ НА ОТЧЕТНИЯ ПЕРИОД

Няма значими събития настъпили след края на отчетния период.